

12

NIEUWSBRIEF

DECEMBER

2020

15
JAAR

Neutr - On

Onafhankelijke
VAKBOND

ECONOMIE

- ⊕ Crisis bij bedrijven
- ⊕ O-VLD wil geen meerwaardetaks
- ⊕ Miljardairs profiteren van corona
- ⊕ Eurostar heeft problemen
- ⊕ Joe Biden wint, Trump faalt

VARIA

- ⊕ Wat verandert deze maand?
- ⊕ Sociale verkiezingen 2020
- ⊕ 1 cryptomunt = 1 tulpenbol
- ⊕ Uw persoonlijke digitale kluis
- ⊕ Het leger werft aan

ONDERWIJS

- ⊕ Europese onderwijsprogramma
- ⊕ Oplossing voor lerarentekort?
- ⊕ 50% leerlingen heeft achterstand
- ⊕ Eindtermen onder druk
- ⊕ Reaffectaties en falend beleid

BOEKEN

- ⊕ Verplant
- ⊕ Op wereldreis met Voltaire
- ⊕ Barack Obama
- ⊕ De 200 rijkste Belgen
- ⊕ Overheid + markt

SECTOREN

- ⊕ Stakingswaarschuwingen
- ⊕ Loonsverhoging in de zorgsector
- ⊕ Thuisverplegers krijgen premie
- ⊕ Vakantiedagen tijdig opnemen
- ⊕ Wachten op uitkeringen

ANTIPESTTEAM

- ⊕ Eerste hulp bij burn-out
- ⊕ De strijd tegen seksueel geweld
- ⊕ Positieve werkstraf
- ⊕ Havenarbeiders en drugsmokkel

De vaccinaties zijn op komst

Moed houden

ECONOMIE

⊕ Crisissfeer bij bedrijven

De coronacrisis geeft de economie een uppercut en trekt een spoor van vernieling door het Belgische bedrijvenlandschap. Sommige sectoren worden bijzonder hard getroffen, andere minder erg.

Corona heeft de inkomsten doen crashen, businessmodellen ontwricht, gewoontes dooreengeschied, veranderingen doorgeduwd. Wat blijft voor altijd anders? En vooral: welke kansen biedt dat?

De coronacrisis bezorgt de Belgische economie een nooit geziene klap. De productie van goederen en diensten tuimelde in het tweede kwartaal van 2020 met 14,5 procent omlaag. De scherpe daling van het consumenten- en ondernemersvertrouwen en van de uitvoer heeft een impact op de omzet in vele sectoren.

Maar de lockdown trof sommige sectoren harder dan andere. De bedrijfsdataspecialist Graydon berekende op basis van onder meer het facturatiegedrag de omzetontwikkeling in de verschillende sectoren. In de horeca- en eventsector is het een waar bloedbad. Maar er zijn nog veel verliezers, en slechts enkele winnaars. Enkele schaarse sectoren konden in de crisismaanden een hogere omzet realiseren.

Op de jobmarkt is de grote schok tot nu uitgebleven. De werkloosheidsgraad is nog niet omhooggeschoten. De Nationale Bank en het Planbureau gaan er wel van uit dat door de crisis tienduizenden Belgen hun job verliezen.

Door het vangnet van de tijdelijke werkloosheid - op een bepaald moment zaten 1,2 miljoen werknemers volledig of deels in dat systeem - kon een explosie van de werkloosheid voorlopig worden vermeden. Heel wat bedrijven gaan er toch van uit dat ze aan het einde van dit jaar minder werknemers op hun loonlijst hebben staan. Het verwachte jobverlies verschilt per sector. De grootste klappen vallen wellicht in de horeca en in de evenementensector.

Wanneer is de crisis voorbij? Hoelang duurt het voor de economie van de klap bekomen is en de consumenten en bedrijven hun vertrouwen voor een stuk terugvinden? De onzekerheid daarover zet heel wat bedrijven ertoe aan hun investeringsplannen te herzien. Dat de crisis hun financiële reserves heeft aangetast, speelt daar een rol in.

Het terugschroeven of afblazen van investeringen is slecht nieuws voor de economie. De investeringen creëren vraag en ze leveren jobs op. Bovendien zijn de investeringen een vliegwiel voor innovatie in de economie, voor stijgingen van de productiviteit en voor de versterking van het concurrentievermogen.

De zware coronaklap heeft nog niet geleid tot een faillissementengolf. Integendeel, in de eerste negen maanden gingen 30 procent minder bedrijven over de kop dan in dezelfde periode vorig jaar, blijkt uit cijfers van Graydon.

Dat lijkt bizar, maar heeft te maken met het moratorium op faillissementen dat dit voorjaar een poos gold om bedrijven uit de stormwind te zetten. En met de reddingsboeien (zoals het overbruggingsrecht, de bankkredieten) die zijn geworpen om bedrijven te helpen hun hoofd boven water te houden. De bedrijfsleiders verwachten echter dat die dam ooit breekt en dat dan een faillissementengolf op gang komt die in sommige sectoren zwaar zal huishouden. Bron: De Tijd

⊕ O-VLD wil geen meerwaardetaks

Er komt geen meerwaardebelasting om de tekorten op te vangen. Dat heeft Open VLD-voorzitter Egbert Lachaert gezegd in De Ochtend op Radio 1.

Begin deze maand bereikte de federale regering een akkoord over de effectentaks. Op alle effectenrekeningen met een gemiddelde waarde van meer dan 1 miljoen euro zal een solidariteitsbijdrage van 0,15 procent per jaar worden gevraagd. De opbrengst, volgens de eerste voorzichtige inschattingen van de administratie zo'n 420 miljoen euro per jaar, gaat naar de financiering van de gezondheidszorg.

De vraag is echter of die taks zal volstaan. Op de vraag of er geen meerwaardebelasting op de winst die gemaakt wordt bij de verkoop van huizen of aandelen, moet komen antwoordde Lachaert heel duidelijk "neen". "Voor Open VLD was dat bij de vorming van de regering een breekpunt", zegt Lachaert. "Wij zouden niet in een regering stappen als er een dergelijke belasting zou komen. In het regeerakkoord staat dat er een eerlijke bijdrage zal komen van die personen die de grootste draagkracht hebben. Dat is die effectentaks. Meer komt er niet."

"Er waren andere regeerakkoorden die vier miljard euro voorop stelden als opbrengst van zo'n meerwaardetaks. Daarvan hebben wij als liberalen gezegd: dat doen we niet. Als je miljarden opbrengsten wil hebben, dan komt dat niet terecht bij de sterkste schouders, maar bij de middenklasse. Dan leg je taksen op de middenklasse en dat willen wij absoluut niet." Bron: De Morgen

Er komt dus geen rijkentaks, geen meerwaardetaks of vermogenswinstbelasting, maar alleen een bescheiden effectentaks van 420 miljoen euro per jaar dat naar de zorgsector gaat. Komt dat bedrag dan nog bij de reeds beloofde bedragen of zit dat bedrag daar al ingecalculeerd? Dat is niet duidelijk!

Voor Open VLD was het bij de vorming van de regering een breekpunt, dat er zeker geen rijkentaks kwam. Zo zei Lachaert: "Wij zouden niet in een regering stappen als er een dergelijke belasting zou komen."

De andere partijen hebben dus duidelijk voor "de postjes" gekozen en zich niet aan hun verkiezingsbeloftes gehouden. Het is duidelijk dat de andere partijen andermaal hun kiezers bedrogen hebben.

Maar op termijn zal er toch een rijkentaks komen, want Minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) heeft, volgens onze bronnen, een nieuw wetsontwerp in petto.

Wat houdt het wetsontwerp in?

Vincent Van Peteghem had in de regering maar één opdracht: vermijden dat binnenlandse verhuurders een belastingverhoging aangesmeerd krijgen.

Van Peteghem heeft voortgewerkt op de methode waar zijn voorganger Johan Van Overtveldt (N-VA) op broedde: dat van het fictieve inkomen voor buitenlandse panden.

Concreet zal de fiscus elk buitenlands vastgoed een kadastraal inkomen toekennen, op dezelfde basis als bij een binnenlandse woning. Het gaat om 150.000 panden, waarvan het gros in Frankrijk, Spanje, Italië en Nederland.

Dat zal gebeuren op basis van informatie die de eigenaars moeten verschaffen aan de FOD Financiën. Ze krijgen een vragenlijst die ze begin volgend jaar moeten invullen. De fiscus vraagt een beschrijving van het pand, de ligging en de normale verkoopwaarde voor gebouwde goederen in de regio. Als de normale verkoopwaarde niet bekend is, moeten ze de aankoopprijs en het aankoopjaar doorgeven en de kostprijs en uitvoeringsdatum van de renovatiewerken.

De fiscus hoopt in maart 2022 alle informatie binnen te hebben, zodat de panden aangegeven kunnen worden in de aangifte van juni. Wie vanaf 1 januari 2021 een buitenlands vastgoed verwerft, krijgt vier maanden om die formaliteiten te vervullen.

Een andere belangrijke vraag is hoe de juistheid van de verklaring van de eigenaar gecontroleerd wordt. Iemand kan een krot verbouwen tot een villa en zwijgen over de uitgevoerde renovatiewerken. In eigen land gebeurt dan al wel eens een controle door het kadaster, maar in het buitenland is dat moeilijk.

Er wordt vanuit gegaan dat de meeste Europese landen dat zullen doen. Die gegevens worden sowieso uitgewisseld. En er wordt ook gewezen op de bestaande digitale technieken. 'Ook voor controles in het binnenland worden tools als Google Earth gebruikt, bijvoorbeeld om te zien hoeveel dakramen er zijn', zegt een fiscalist.

Men hoopt dat het verdwijnen van de rechtsonzekerheid en het lagere tarief meer Belgen zullen aansporen hun vastgoed in het buitenland aan te geven.

Miljardairs profiteren van corona

Ondanks de coronacrisis zullen de grootste multinationals ter wereld hun winsten in 2020 sterk zien stijgen, zegt Oxfam. De organisatie ziet het herstel na de crisis als een kans om de economie eerlijker te maken.

Eerder luidde Oxfam al de alarmbel over de gevolgen van de pandemie voor de meest kwetsbaren. In het nieuwe rapport Power, Profits and the Pandemic toont de organisatie dat tegelijk de grootste bedrijven ter wereld profiteren van de crisis.

Uit het rapport blijkt dat 32 van de grootste bedrijven ter wereld hun recordwinsten van de voorbije jaren nog verder zien groeien. Het gaat onder meer om techreuzen zoals Google, Apple, Facebook, Amazon en Microsoft. Ze zien hun gezamenlijke winsten dit jaar naar verwachting met 46 miljard dollar stijgen.

Farmaceutische firma's zoals Johnson & Johnson, Roche en Merck, zullen naar verwachting elk minstens 3 miljard dollar meer winst maken. In de lijst staan ook enkele van de grootste supermarktketens en voedings- en drankbedrijven, zoals Walmart en Nestlé.

'In tegenstelling tot de financiële crisis, die ook de grootste bedrijven trof, lijkt de coronacrisis een zorgwekkende economische trend te versnellen: de concentratie van economische macht in de handen van een paar, steeds groter wordende bedrijven', zegt Maaïke Vanmeerhaeghe van Oxfam. 'Dat ondermijnt het gelijke speelveld tussen bedrijven onderling en zal de bestaande ongelijkheden nog vergroten.'

De grote winsten van de bedrijven zouden minder problematisch zijn als ze met de rest van de samenleving zouden worden gedeeld, zegt de organisatie, 'maar in plaats van een eerlijke fiscale bijdrage te betalen of de winst te herverdelen over werknemers, is de winst maar al te vaak voorbehouden voor een kleine elite'. Uit het onderzoek blijkt dat de 32 multinationals naar verwachting 88 procent van hun overwinst zullen uitkeren aan hun aandeelhouders, die zich meestal in de hoogste inkomensgroepen bevinden.

'Het is dan ook geen verrassing dat de boom in pandemische winsten vooral ten goede komt aan de rijkste mensen ter wereld', stelt Oxfam. 'Zo is de rijkdom van de 25 rijkste miljardairs tussen half maart en eind mei met maar liefst 255 miljard dollar toegenomen. [Lees verder via deze link.](#)

✚ Eurostar heeft problemen

Eurostar heeft bij de Britse regering aangedrongen op dringende financiële steun. Dat schrijft The Guardian. De uitbater van de hogesnelheidstrein, Eurostar, tussen onder meer Brussel en Londen, zou hebben gewaarschuwd 'dat hij moet vechten om te overleven', aldus de krant.

Momenteel rijdt, als gevolg van de coronapandemie, slechts één trein per dag tussen Londen en Brussel en tussen Londen en Parijs. Het aantal passagiers op de Eurostar is sinds maart met 95 procent gedaald. Maar dat cijfer bevat ook reizigersaantallen van afgelopen zomer. Momenteel zou de bezetting zelfs minder dan 1 procent bedragen van het precoronatijdperk, aldus de krant. Er gelden nog altijd reisbeperkingen tussen het Verenigd Koninkrijk en het Europese vasteland.

Volgens The Guardian heeft Eurostar-topman Jacques Damas nu de Britse minister van Financiën Rishi Sunak aangeschreven met de vraag om steun. Eerder besliste de Britse regering immers om noodlijdende luchthavens - die ook kampen met een dramatische terugval van het aantal reizigers - financieel te steunen en Eurostar wil daar ook van kunnen genieten. 'De nieuwe tarieven die luchtvaartmaatschappijen moeten betalen, betekenen een direct concurrentieel nadeel voor Eurostar', zegt een woordvoerder.

Bij het Britse ministerie van Transport erkent men de moeilijkheden waarmee Eurostar kampt. Het departement pleegt sinds het begin van de coronacrisis ook herhaaldelijk overleg met het bedrijf, klinkt het. Eurostar is voor het grootste deel (55 procent) in handen van de Franse spoorwegen SNCF, maar ook de Belgische spoorwegmaatschappij NMBS is met 5 procent aandeelhouder

✚ Joe Biden wint, Trump faalt

De Amerikaanse verkiezingen liggen eindelijk achter ons. Na meerdere weken van chaos, waar iedereen met volle aandacht op de telling van 4 staten aan het wachten was, is Biden eindelijk als de overwinnaar bestempeld. Trump legde zich hier echter nog niet bij neer, en heeft de telling aangeklaagd. Hij deed dit omdat er twee 'golven' van stemmen waren. De eerste die werd geteld, waren van mensen die de dag zelf ter plekke stemden, de tweede lading die werd geteld, waren de zogenoemde 'mail-in ballots'. Deze tweedeling was dit jaar veel evenwichtiger (vroeger stemden de meeste mensen ter plekke), omwille van de corona pandemie.

De manier waarop mensen stemden hing deels af van hun politieke voorkeur: Democraten dienden hun stem vaker in per post, Republikeinen zakten af naar het stemhokje. Het was voorspelbaar dat dit waarschijnlijk tot een situatie zou leiden waar Trump (bewust) te vroeg victorie zou kraaien, hoewel Biden uiteindelijk de overhand zou krijgen. Dit is exact wat er is gebeurd.

Het feit dat iedereen zo lang moest wachten op de telling van maar 4 staten, is voor ons Belgen wellicht een absurd gegeven. In een 'normale' democratie zou dit niet voorkomen, aangezien Biden 4 miljoen stemmen voorliep op Trump.

Maar in de Verenigde Staten verlopen de tellingen nu eenmaal anders. Wanneer men in presidentiële verkiezingen stemt, stemt men niet rechtstreeks voor de president, maar voor vertegenwoordigers voor het Electoral College. De kandidaat die de meeste stemmen binnen een staat krijgt, krijgt alle vertegenwoordigers van die staat. Wie dan op federaal niveau een meerderheid aan vertegenwoordigers binnenhaalt wordt president. Doordat elke staat een minimum van 3 vertegenwoordigers heeft, krijg je een dominantie van rurale en minder bevolkte staten in dit instituut. Californië heeft bv. 55 vertegenwoordigers en Montana 3, terwijl Californië haar bevolking 39 keer groter is! Hierdoor komt de presidentiële verkiezing uit op een situatie waar alles afhangt van staten waar de marge tussen de partijen klein is. Sinds 2000 worden verkiezingen zo door heel weinig stemmen bepaald, wat het vertrouwen in het systeem erodeert. Daarnaast mengt het hele gerecht zich systematisch in verkiezingen. Alle instellingen die oorspronkelijk de stabiliteit van de democratie moesten bewaken, verwezenlijken tegenwoordig enkel het omgekeerde. Nergens anders in het Westen zien we zo duidelijk dat de democratie in burgerlijke samenlevingen eigenlijk een illusie is.

Mensen in beide kampen zeiden dat ze eerder stemden tegen de kandidaat van de andere partij dan vóór hun eigen kandidaat. Zeker langs links ontstond er een enorme druk om tegen Trump te stemmen ook al was Biden eveneens een slechte en neoliberale kandidaat. Trump zou een fascist zijn, en zelfs een neoliberale kandidaat is beter. Wij stelden vanaf het begin in vraag of Trump effectief een fascist is (zijn beleid wijkt niet ver af van het beleid van een doorsnee Republikeinse president) en poneerden dat uit de geschiedenis blijkt dat als je blijft stemmen voor het 'mindere' kwaad, het 'grotere' kwaad vroeg of laat terugkeert.

Hiermee willen we natuurlijk niet de gevoelens van opluchting die wellicht veel minderheden in de VS voelen ontkennen. Biden zal niet dezelfde retoriek voeren als Trump die de rechterkant van het land alleen sterker deed staan in hun haat. Uiteindelijk zal ook Biden echter genoodzaakt zijn om in naam van de economie keuzes te maken die hen benadelen.

Nood aan onafhankelijke arbeiderspartij.

Bovenal merken we doorheen deze verkiezingsperiode (en de vorige) hetzelfde. Er is nood aan een onafhankelijke partij die strijdt voor de belangen van de werkende klasse! Het socialistisch gedachtegoed is populairder dan ooit en dit is ook electoraal vertegenwoordigd. De DSA, een socialistische tendens binnen de Democratische Partij, won bijna alle verkiezingen waaraan ze lokaal deelnam. Een grote meerderheid van Amerikanen steunt 'socialistische' eisen zoals een hoger minimumloon, een uitgebreide sociale zekerheid en verbeterde werkomstandigheden, ook in staten die Trump won.

Dit bewijst dat er meer dan ooit behoefte is aan een onafhankelijke partij van de werkende klasse. Sluit u daarom bij ons aan, zodat we als internationalistische tendens deze organisatie wereldwijd kunnen opbouwen!

En alhoewel Trump nu toch eindelijk zijn verlies lijkt toe te geven wil hij toch nog wachten tot het Congres Biden heeft verkozen tot de definitieve winnaar.

Joe Biden is volop bezig zijn presidentschap voor te bereiden. Dat start over een kleine twee maanden, maar loopt niet van een leien dakje. Donald Trump weigert nog steeds zijn nederlaag toe te geven. Bijgevolg weigert Emily Murphy, een getrouwe van Trump en hoofd van de 'General Services Administration', op haar beurt het nodige te doen zodat de fondsen vrijkomen voor een normale presidentiële transitie en de winnaar van de verkiezingen toegang krijgt tot noodzakelijke beleidsinformatie waaronder geclassificeerde documenten.

Biden heeft al enkele namen naar voor geschoven voor topfuncties die bepalend zullen zijn voor zijn buitenlands beleid die een eind moet maken aan de 'America first'-politiek van zijn voorganger, door Biden spottend als 'America alone' bestempeld. Biden schuift Antony Blinken naar voor als de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken. Blinken was zijn nationale veiligheidsadviseur toen Biden vicepresident was onder Obama. Blinken is een ervaren diplomaat wiens profiel volledig past binnen de lijnen die Biden al in zijn campagne heeft uitgetekend. Straks meer daarover.

Van Biden wordt verwacht dat hij zal terugkeren naar de meer traditionele rol van de VS als leidende natie waarbij veel belang zal worden gehecht aan allianties en internationale partnerschappen.

Biden wil het leiderschap van de VS versterken.

Dat leiderschap wil Biden gestalte geven via het herstel van het moreel gezag van de VS, maar indien nodig ook met de nodige machtsmiddelen. Eerst de morele kant van zijn plannen. In Foreign Affairs verscheen een lang artikel van Biden waarin hij belooft onmiddellijk een eind te maken aan het 'gruwelijk' asielbeleid van Trump zoals de scheiding van kinderen van hun ouders. Hij wil het recht op asiel weer invoeren, zij het met het beveiligen van de grenzen en een quotum van 125.000 asielzoekers per jaar. Hij zegt ook de oorzaken van migratie aan te zullen pakken met een hulppakket voor landen als El Salvador, Guatemala en Honduras om er de corruptie, het geweld en armoede te bestrijden, zodat de druk om te vluchten vermindert. Zeg maar een asielbeleid volgens Europese maatstaven, inclusief de retoriek versus de daden.

Tijdens het eerste jaar van zijn presidentschap plant hij de organisatie van een 'mondiale top voor de democratie'

Tijdens het eerste jaar van zijn presidentschap plant hij de organisatie van een 'mondiale top voor de democratie' waar hij democratieën wil samenbrengen "om onze democratische instellingen te versterken en naties het hoofd te bieden die afglijden". Hij ziet daarvoor drie prioriteiten: de strijd tegen corruptie, de verdediging tegen autoritarisme en het respect voor mensenrechten. Hij waarschuwt de grote bedrijven van sociale media dat ze hun verantwoordelijkheid moeten erkennen om democratische samenlevingen en de vrije meningsuiting te beschermen. In een duidelijke vingerwijziging naar Trump stelt hij dat vrije meningsuiting geen vrijgeleide kan zijn om "kwaadaardige leugens te verspreiden".

Op zijn campagnewebsite zegt Biden dat hij ook een eind wil maken aan folteringen en belooft hij meer transparantie bij militaire operaties. Ondertussen weten we van het Obamatijdperk dat er een grote kloof kan bestaan tussen retoriek en praktijk. Obama beloofde op de eerste dag van zijn aantreden in 2009 om het gevangenkamp in Guantanamo te sluiten, waar terreurgevangenen in mensonterende omstandigheden zonder vorm van proces jarenlang worden vastgehouden. Hij faalde. Anno 2020 zitten er nog steeds tientallen gevangenen opgesloten.

Op het militaire plan erkent hij dat de VS soms te vlug naar de wapens grijpt, maar tegelijk waarschuwt hij dat hij "nooit zal aarzelen om het Amerikaanse volk te beschermen, en indien nodig, met geweld." Biden lijkt niet van plan om de militaire machine een tandje lager te laten draaien. "De Verenigde Staten heeft het sterkste leger in de wereld en als president zal ik er voor zorgen dat dat ook zo blijft met noodzakelijk investeringen."

Wel zegt hij een eind te willen maken aan de eindeloze oorlogen waarin de VS verwickeld is geraakt. Het gros van de troepen moet uit Afghanistan en het Midden-Oosten worden teruggetrokken. Biden wil tevens de steun aan de door Saoedi-Arabië geleide oorlog in Jemen stopzetten. Er moet wel een focus blijven op de 'strijd tegen de terreur'. Pittig detail: de oorlogen in Afghanistan en Irak werden als dusdanig benoemd.

Biden is vertrouwd met het buitenlands departement. Voor zijn post als vicepresident was hij een tijdlang voorzitter van de senaatscommissie voor Buitenlandse Zaken. Hij heeft de wereld rondgereisd en had

ontmoetingen met tientallen leiders. Net daarom is het de verwachting dat hij geen grote trendbreuk zal realiseren met het beleid van Obama. Tijdens zijn kiescampagne deed Biden immers grotendeels beroep op politieke adviseurs van de regering Obama die mee verantwoordelijk waren voor de oorlog in Libië, steun aan de Saoedische oorlog in Jemen, het opvoeren van de militaire campagne in Afghanistan (de zogenaamde 'surge') en een ongeziene inzet van gewapende drones waarbij vele tientallen burgerslachtoffers vielen. Klokkenluiders die de vieze kanten van het buitenlands beleid openbaarden werden vervolgd.

Dat brengt ons bij de toekomstige minister van Buitenlandse Zaken, Antony Blinken. Blinken was een gezaghebbende stem in de oorlogspolitiek onder Obama. Hij steunde de oorlog in Libië en de wapenleveringen aan Syrische rebellen. Hij verdedigde Israëls bloedige oorlog tegen Gaza in 2014 alsook de Saoedische oorlog tegen Jemen met wapenleveringen, het delen van inlichtingen en de oprichting van een coördinatieceel voor militaire planning.

Het is daarom weinig verrassend dat Biden, net als Blinken, zijn steun uitsprak voor de normaliseringsakkoorden van Israël met de Verenigde Arabische Emiraten, Bahrein en Soedan die de Palestijnen, bij monde van president Mahmoud Abbas, beschouwen als een dolk in de rug. Daar waar Biden zich kritisch uitliet over het Turkse optreden in de oorlog om Nagorno-Karabach en president Erdogan een 'autocraat' noemde, benadrukt Antony Blinken dat Turkije een NAVO-lid is waarmee effectiever moet worden samengewerkt en vindt hij dat de VS de strijd van Turkije tegen de PKK (de Koerdische Arbeiderspartij) moet steunen.

Toch ziet het er naar uit dat er grondige koerswijzigingen komen ten aanzien van het presidentschap van Donald Trump. Biden heeft stevige kritiek geuit op het opzeggen van het nucleaire akkoord met Iran. Hij wil dat de VS terug tot dat akkoord toetreedt, dat sowieso in een resolutie van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties is bekrachtigd en dus deel uitmaakt van het internationaal recht. De sancties tegen Iran zullen opgeheven worden als Iran zich strikt aan de bepalingen ervan houdt. Maar zijn toekomstige minister van Buitenlandse Zaken zegt wel dat "niet-nucleaire sancties" tegen Iran "op andere gebieden" gehandhaafd zullen blijven als antwoord op het "het wangedrag" van Iran.

De grootste verandering is te verwachten op het vlak van klimaatbeleid. Trump heeft zich heel zijn presidentschap opgesteld als een ontkenner van deze planetaire dreiging en trok zich terug uit het klimaatakkoord van Parijs. Tegelijk moedigde hij de ontginning van fossiele brandstoffen aan. Biden belooft dat de VS terug zal toetreden tot het klimaatakkoord vanaf dag 1 van zijn presidentschap. Hij kondigt ook 'massale investeringen' aan in propere energie om het land op weg te helpen naar een klimaatneutrale economie tegen 2050. Hij wil ook andere landen daartoe aanzetten.

Het beleid ten aanzien van China zal overigens niet grondig wijzigen. Net zoals onder Obama, alsook onder Trump, zal Azië centraal staan in de mondiale strategie van de VS, zowel op militair als op economisch vlak. Over de partijgrenzen heen heerst in de VS het schrikbeeld van China als economisch grootmacht. "De VS moet China hard aanpakken", aldus Biden in Foreign Affairs. "Als we China zijn gang laten gaan, zal het de Verenigde Staten en Amerikaanse bedrijven blijven beroven van hun technologie en intellectueel eigendom. Het zal ook subsidies blijven gebruiken om zijn staatsbedrijven een oneerlijk voordeel te geven ..."

De meest effectieve manier om aan de uitdaging van China als grootmacht het hoofd te bieden, loopt volgens Biden via een verenigd front van Amerikaanse bondgenoten en partners om het hoofd te bieden aan "China's misbruik en mensenrechtenschendingen". Dat neemt niet weg dat hij de deur openzet voor samenwerking met Beijing rond klimaatverandering, non-proliferatie, en wereldwijde gezondheidskwesties.

NAVO

Trump speelde het hard ten overstaan van zijn NAVO-partners. Hij vond dat ze een 'eerlijk deel' moesten bijdragen aan de militaire alliantie door de militaire uitgaven te verhogen.

Biden wil de banden met de NAVO-lidstaten terug herstellen, maar zonder de illusies te creëren dat ze kunnen ontsnappen aan hun 'fair share' in de inspanningen.

Biden benadrukt het belang van de NAVO als de "meest effectieve politiek-militaire alliantie in de moderne geschiedenis". Daar hoort ook een staaltje Koude Oorlogsretoriek bij: om de 'Russische Agressie' tegen te gaan moet de slagkracht van de NAVO scherp worden gehouden, zo vindt Biden.

Biden benadrukt het belang van de NAVO als de “meest effectieve politiek-militaire alliantie in de moderne geschiedenis”

Een lichtpuntje is dat Biden de rol van nucleaire wapens wil verminderen en het New START-verdrag over strategische (langeafstands-) kernwapens wil verlengen, dat anders een maand na zijn aantreden zou aflopen. Het goede nieuws is dat Biden geen voorstander is van een nucleaire ‘first use’ en anders dan Trump kernwapens vooral ziet in termen van afschrikking.

Toch is er reden tot scepsis als het over algemene nucleaire ontwapening gaat. Anders dan Obama – die uiteindelijk zijn beloftes op kernontwapening niet waar maakte – spreekt hij zich daar vooralsnog niet over uit en het verbodsverdrag op nucleaire wapens komt zelfs niet voor in zijn vocabulaire. Veel campagnegeld is afkomstig van de defensie-industrie en veel vertegenwoordigers van zijn partij zijn – samen met Biden – bang om een zwakke indruk te geven op militair vlak.

Met Biden zal er terug meer ruimte ontstaan voor een multilateraal beleid. Samenwerking met gelijkgezinde naties lijkt een speerpunt daarvan te worden. Hij lijkt ook af te stappen van het ongenuanceerde vijandbeeld, hoewel hij bereid is alles in stelling te brengen om concurrerende grootmachten te beletten de VS te overtroeven.

Hij zal iets meer rekening houden met het internationaal recht. Internationale instellingen, zoals de Wereldgezondheidsorganisatie – zeker in deze tijden van de coronapandemie die hij prioritair wil aanpakken – zal hij wat hoger in het vaandel dragen zonder daarom volledig afbreuk te doen aan de Amerikaanse machtspolitiek.

Na de hertelling in enkele staten heeft president Donald Trump ingestemd met het begin van de transitie naar een regering Biden. Dat betekent dat president-elect Joe Biden binnenkort geld en (geheime) informatie krijgt om zich voor te bereiden op zijn presidentschap, en dat hij zijn plannen kan coördineren met de uitgaande ploeg. Trump geeft naar eigen zeggen weliswaar zijn juridische strijd tegen de kiesuitslag niet op.

Toch nog maar even wachten tot het Congres gestemd heeft over wie de volgende president is.

ONDERWIJS

🌐 Europese onderwijsbeleid 2021

De Europese Commissie stelde het werkprogramma voor 2021 voor. De nadruk ligt op een gezonder, eerlijker en welvarender Europa en tegelijkertijd de transformatie op lange termijn naar een groene en digitale economie te versnellen. De titel van het document is "van strategie tot uitvoering". Daarom wordt in het werkprogramma van de Commissie voor 2021 ingezet op implementatie van de geïdentificeerde uitdagingen, met de nadruk op nieuwe wetgevingsinitiatieven en herzieningen van bestaande wetgeving.

Er is natuurlijk ook heel veel aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis. Daarnaast worden opnieuw de zes belangrijkste beleidslijnen van Von der Leyen I gevolgd:

- Een Europese green deal
- Een Europa klaar voor het digitale tijdperk
- Een economie die werkt voor mensen
- Een sterker Europa in de wereld
- Het promoten van de Europese manier van leven
- Versterken van de Europese democratie

Voor onderwijs zitten specifiek de volgende initiatieven in de pijplijn:

Het uitwerken van de initiatieven van werkprogramma 2020:

1. Actieplan voor digitaal onderwijs
2. Europese onderwijsruimte
3. De vaardighedenagenda

Een Europese aanpak van microcredentials

Individuele leerrekeningen

[Lees alles over het werkprogramma 2021 hier.](#)

Voor alle info, [klik hier](#)

⊕ Oplossing lerarentekort?

Jonge leerkrachten moeten vaak jarenlang met tijdelijke contracten werken voor ze vast worden benoemd. 'Niet alleen houden sommigen het daardoor al snel weer voor bekeken, het is ook in strijd met de Europese regelgeving', zegt onderwijsjuriste Evelien Timbermont.

'Als we willen verhinderen dat het lerarentekort blijft oplopen, dan moeten we jonge leerkrachten meer werkzekerheid geven', zegt onderwijsjuriste Evelien Timbermont (VUB), die eerder dit jaar haar doctoraat over de rechtspositie van het Vlaamse onderwijspersoneel verdedigde. 'Vandaag kunnen ze onbeperkt met opeenvolgende contracten van bepaalde duur worden ingeschakeld. Dat geldt zowel voor leerkrachten in het basis- en secundair onderwijs als voor sommige groepen in het hoger onderwijs. Dat is niet alleen demotiverend voor de betrokkenen, het gaat ook tegen de Europese regelgeving in.'

Wat schrijft Europa dan voor?

Evelien Timbermont: Er bestaat een Europese richtlijn die de lidstaten oplegt om opeenvolgende tijdelijke contracten bij dezelfde werkgever aan banden te leggen. Daarvoor mogen ze verschillende methodes gebruiken. Zo kan een lidstaat ervoor kiezen om de totale duur van de opeenvolgende tijdelijke arbeidsovereenkomsten te beperken. Dan legt ze bijvoorbeeld vast dat een werkgever iemand hoogstens twee jaar met zulke contracten mag laten werken. Een tweede mogelijkheid is dat het maximaal aantal tijdelijke contracten wordt beperkt. Doet een lidstaat geen van beide, zoals in Vlaanderen het geval is, dan kan ze ook nog objectieve redenen aandragen om het gebruik van die contracten te rechtvaardigen. Dat is wat Italië heeft gedaan. Zonder succes: het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft het land uiteindelijk veroordeeld.

Waarom?

Timbermont: Omdat Italië die opeenvolgende tijdelijke contracten in het onderwijs gebruikt om een structureel lerarentekort het hoofd te bieden. Het hof heeft er begrip voor dat de onderwijssector flexibiliteit nodig heeft. Omdat het aantal leerlingen in een school of studierichting soms moeilijk te voorspellen valt, kan men niet altijd inschatten hoeveel leerkrachten er nodig zullen zijn. In zo'n geval kunnen arbeidscontracten van bepaalde duur soelaas bieden, maar ze mogen niet worden ingezet om aan een permanente behoefte te voldoen. Die redenering geldt voor een groot stuk ook voor het Vlaamse onderwijs, want ook bij ons is er een structureel lerarentekort.

Het is dus een kwestie van tijd voor ook Vlaanderen door het Europees Hof van Justitie wordt veroordeeld?

Timbermont: Dat kan. Op dit moment buigt het Hof zich al over een vraag in verband met het Vlaamse hoger onderwijs. Het gaat om een zaak tegen de Universiteit Antwerpen, waarin een docent claimt dat de Europese richtlijn met voeten wordt getreden. Waarschijnlijk valt de uitspraak volgend jaar. Ik sluit niet uit dat er nog claims in verband met het lager of secundair onderwijs zullen volgen.

Hoe komt het eigenlijk dat jonge leerkrachten zo lang met tijdelijke contracten moeten werken?

Timbermont: Zo zit het systeem in elkaar. In het basis- en secundair onderwijs begint iedereen met een tijdelijke aanstelling voor bepaalde duur (TABD), die uit allemaal korte contracten bestaat. Daarna stap je over naar het tweede niveau: de tijdelijke aanstelling voor doorlopende duur (TADD), maar in wezen zijn dat nog altijd tijdelijke contracten. Pas na minstens twee jaar kun je vast worden benoemd. Maar dat is geen afdwingbaar recht. Het kan dus heel goed zijn dat je nog jaren langer op een vaste benoeming moet wachten. Ondertussen moet je je keer op keer met een nieuwe leerlingenpopulatie vertrouwd maken en nieuwe leerstof voorbereiden. Bovendien is de grote werkzekerheid echt een probleem voor jonge mensen die een leven willen opbouwen. Werk je met tijdelijke contracten, dan is het bijvoorbeeld heel moeilijk om een lening te krijgen als je een huis wilt kopen. Geen wonder dat sommigen het geluk op den duur elders gaan zoeken. 20 tot 50 procent van de beginnende leerkrachten stopt binnen de vijf jaar alweer.

Jonge leerkrachten haken af omdat ze geen werkzekerheid hebben?

Timbermont: Precies. Daarom begrijp ik echt niet dat het systeem in stand wordt gehouden. Zeker omdat uit onderzoek blijkt dat er vanaf 2028 jaarlijks 5000 tot 7000 nieuwe leerkrachten zullen moeten bijkomen. Als we willen vermijden dat het tekort blijft toenemen, zullen we echt iets moeten veranderen.

Leraren jarenlang tijdelijke contracten geven is tegen de Europese regels.

Waarom geven scholen hun leerkrachten dan niet sneller een vaste benoeming?

Timbermont: Om te beginnen kan een school pas een nieuwe leerkracht aanwerven als er een vaste benoeming vrijkomt doordat er bijvoorbeeld iemand met pensioen gaat. Wat ook niet helpt, is dat de financiering van het onderwijs jaren achteroploopt. Als de klassen vandaag overvol zitten, dan duurt het nog een paar jaar voor die school extra middelen krijgt voor meer klassen en leerkrachten. Daarnaast zijn schooldirecties vaak heel terughoudend om iemand aan te werven omdat ze denken dat ze nooit meer van hem af kunnen komen zodra hij vastbenoemd is. Ook niet als hij zijn werk slecht blijkt te doen.

Moeten de vaste benoemingen dan op de schop?

Timbermont: Door alleen maar het systeem van vaste benoemingen te herzien, is het probleem niet opgelost. De huidige regelgeving dateert van het begin van de jaren 1990, kort nadat de gemeenschappen bevoegd waren geworden voor het onderwijs. In de loop der jaren werd er geregeld een artikel toegevoegd of aangepast. Vaak gebeurde dat in een poging om het een of andere brandje te blussen. Gevolg: vandaag is de regelgeving een draak, niemand raakt er nog wijs uit. Zo is het totaal onlogisch dat elke nieuwe leerkracht eerst met tijdelijke aanstellingen van bepaalde duur en vervolgens met tijdelijke aanstellingen van doorlopende duur moet werken voor hij of zij vastbenoemd kan worden. Die regels werden bijna dertig jaar geleden uitgewerkt omdat er een overschot aan leerkrachten was. Het slaat nergens op dat ze nog altijd gelden in een tijd dat er een lerarentekort is.

Pleit u dan voor een volledig nieuw systeem?

Timbermont: Inderdaad. Dat is natuurlijk een revolutionair idee, maar het is de enige mogelijkheid om het probleem écht aan te pakken. En dat is nodig, want een tekort aan leraren heeft onvermijdelijk impact op de kwaliteit van het onderwijs.

De onderwijskoepels, de vakbonden en de leerkrachten zullen dat niet graag horen.

Timbermont: Gemakkelijk wordt het inderdaad niet. Maar wat gebeurt er vandaag? Men doet er alles aan om tot compromissen te komen en uiteindelijk komt er een oplossing uit de bus waar niemand beter van wordt. Het levert niets op om ter plaatse te blijven trappelen en telkens weer brandjes te blussen, zoals elke minister van Onderwijs van de voorbije twintig jaar heeft gedaan. Het wordt tijd dat er grondig wordt nagedacht over een andere structuur. Essentieel is dat er in die nieuwe regelgeving genoeg aandacht wordt besteed aan de eigenheden van elk onderwijsnet en bijgevolg ook aan de verschillende manieren waarop ze hun personeel werk geven. En verder moet de regelgever zeker terugtreden, zodat de scholen meer vrijheid krijgen. Het omgekeerde van wat er vandaag gebeurt. Bron: Knack

⊕ 50% leerlingen heeft achterstand

Ongeveer de helft van de leerlingen in het Gemeenschapsonderwijs is dit schooljaar met een zekere mate van leerachterstand begonnen. Ongeveer de helft van de leerlingen kampt met leerachterstand. Dat blijkt uit een interne bevraging van het GO! die De Morgen kon inkijken. Leerkrachten vrezen dat ze het lesprogramma dit schooljaar niet meer rondkrijgen.

Hoeveel achterstand liepen leerlingen op door corona?

Het is moeilijk in cijfers uit te drukken.

Om toch enigszins een beeld te krijgen, bevroeg het Gemeenschapsonderwijs (GO!) bijna 350 scholen. Het gaat dus om een zelfrapportage van de school-teams, die dagelijks met de kinderen werken.

Zo blijkt dat ongeveer de helft van de leerlingen dit schooljaar begon met een zekere mate van leerachterstand. In het gewoon basisonderwijs schatten leerkrachten die achterstand bij bijna een op de vier van de leerlingen groot tot zeer groot in. In het gewoon secundair is dat bij een op de vijf leerlingen het geval. De situatie is nog ernstiger in het buitengewoon onderwijs: in het basisonderwijs gaat het om een grote tot zeer grote achterstand bij liefst twee op de drie leerlingen; in het secundair om een op de vier.

Het GO! ziet ook de onderwijsskloof tussen sociaal sterkere en sociaal zwakkere kinderen vergroten. Maar de resultaten tonen aan dat het probleem nog dieper zit. “Ook kinderen die thuis alle mogelijkheden en ondersteuning krijgen, hadden het soms moeilijk”, zegt afgevaardigd bestuurder Raymonda Verdyck. “Niet elk kind is zelfredzaam genoeg om op afstand kennis te verwerven. En het is niet omdat je de leerlingen al bereikt dat ze ook geleerd en kennis verworven hebben.”

Het GO! peilde ook naar het welbevinden bij leerlingen. Daaruit blijkt dat vooral hun zelfvertrouwen in het eigen leerproces een knauw kreeg. “De faalangst is toegenomen”, stelt Verdyck. “Ze voelen zich minder zeker over het verdere traject dat hen te wachten staat.”

Niet alleen het GO! geeft aan dat er sprake is van leerachterstand. Dat doen ook de leerkrachten die de Teacher Tapp van de Arteveldehogeschool gebruiken. In die gratis app beantwoorden tussen de 1.700 en 2.000 leerkrachten elke dag vragen.

‘Merk je een impact van corona op de schoolprestaties van uw leerlingen?’ is er daar een van. “Begin oktober antwoordde 62 procent daar ‘ja’ op”, stelt Pedro De Bruyckere, pedagoog aan de Arteveldehogeschool. “Van die 62 procent vreesde 28 procent toen ook dat het lastig zou worden om die achterstand weg te werken. Afgelopen vrijdag werd die vraag nog eens gesteld. Opnieuw antwoordde 62 procent ‘ja’, maar de groep die vreest dat het moeilijk wordt blijkt nu groter, namelijk 34 procent. Vooral respondenten uit het secundair onderwijs maken zich gemiddeld meer zorgen over het wegwerken van de achterstand.”

Het wegwerken van achterstand dreigt ook voor nieuwe achterstand te zorgen. “Ongeveer 60 procent van de leerkrachten vreest in meer of mindere mate niet rond te zullen geraken met de leerstof dit schooljaar”, zegt De Bruyckere. “Een op de tien maakt zich echt grote zorgen. En opvallend: nog eens 16 procent zegt zeker te weten dat het niet zal lukken, maar daarin wel te berusten.”

“Je sluit de scholen niet ongestraft”, zegt Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) in een reactie. “De lange opschorting van het contactonderwijs vorig schooljaar heeft alle jongeren getroffen – de meest kwetsbare kinderen nog het hardst. Net daarom is het belangrijk dat de scholen dit schooljaar zoveel mogelijk open blijven.” Bron: De Morgen

⊕ Eindtermen onder druk

De Vlaamse sociale partners dringen bij de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement aan om snel knopen door te hakken over de eindtermen tweede en derde graad secundair onderwijs. Het is vijf over twaalf, zegt de SERV, 'elke vertraging dreigt de modernisering van het secundair onderwijs in het gedrang te brengen'.

Vorige week raakte bekend dat de Raad van State 'ernstige bedenkingen' heeft over de eindtermen voor de tweede en derde graad. In zijn advies zegt de Raad dat 'er ernstige twijfels rijzen of de omvang en de gedetailleerdheid van de (...) eindtermen en onderwijsdoelen voor de onderwijsverstrekkers voldoende ruimte laten om de doelstellingen van het eigen pedagogische project te verwezenlijken'. Eerder hadden al het katholiek onderwijs en de Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten (OVSG) laten weten dat ze twijfels hebben bij de haalbaarheid van de eindtermen. De eindtermen moeten starten op 1 september 2021 en voor die tijd moeten nog leerplannen goedgekeurd en handboeken ontwikkeld worden.

De Vlaamse sociale partners vragen aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement om snel te beslissen en te behouden wat werd beslist. 'De eindtermen tweede en derde graad secundair onderwijs die nu voorliggen, hebben een lange bergrit achter de rug. Willen we de eindmeet van 1 september 2021 halen dan mag het tempo niet zakken. De modernisering van het secundair onderwijs en de brede en toekomstgerichte vorming van onze jongeren dreigen anders als verliezers aan te komen', zegt Danny Van Assche, voorzitter van de SERV. De SERV vraagt om te behouden wat werd beslist. 'De nieuwe eindtermen die nu op tafel liggen, zijn er gekomen na lang overleg met de onderwijspartners en rekening houdend met de adviezen van SERV en Vlor.'

⊕ Reaffectaties en falend beleid

Het Vlaams Onderwijs duwt jonge leerkrachten naar de uitgang. Honderden leerkrachten kregen dit schooljaar al te horen dat ze hun job verliezen omdat ze plaats moeten maken voor een vastbenoemde collega uit een andere school. Directeurs luiden de alarmbel. 'Dit is falend onderwijsbeleid.'

Een leerkracht die 32 jaar het vak bouw gaf, moet plots met drones vliegen in de eerste graad STEM. Een beheerder van een internaat wordt gedwongen om na 30 jaar opnieuw kleuteronderwijzer te worden. Een leerkracht LO uit het aso komt plots voor jongeren met een hechtingsproblematiek in het buitengewoon onderwijs te staan. Een seksuologe moet ineens het vak medische pedicure geven. Meer dan honderd directeurs trekken in een open brief aan de alarmbel. De maat is vol, vinden ze. Er zijn te veel zulke hallucinante verhalen in het onderwijs.

Wat loopt er precies mis? Vast-benoemde leerkrachten die bij de start van het schooljaar niet (volledig) in de personeelspuzzel passen, krijgen sinds jaar en dag een andere opdracht toegewezen. In eerste instantie gebeurt dat door hun scholengemeenschap. Lukte dat niet, dan mocht de school de voorbije jaren de extra uren van die leerkracht vrij besteden. Sinds 1 september is dat niet meer zo. Een Vlaamse reaffectatiecommissie kan sindsdien opdrachten toewijzen. Tot 60 kilometer van de school en niet noodzakelijk met dezelfde inhoud.

'Dit is een kwestie van goed huisvaderschap', oordeelt minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA). 'Personeelsleden die voltijds betaald worden, worden ook voltijds aan het werk gezet.' Hoe eenvoudig dat principe ook klinkt, de uitwerking laat te wensen over. 'Zowel voor het personeelslid, de school, kinderen, ouders en directeur is dit vaak een drama', zegt Peter Pollefoort, directeur van het IMB in Brugge. Vorige week kreeg hij een aangetekende brief. Hij zou een praktijkleerkracht krijgen om het theoretische pakket in de opleiding verzorging te geven. 'We moeten daardoor een jonge master -psychologie wegduwen.'

De situatie wekt veel ergernis op. 'Hoe moeten wij jonge mensen motiveren voor het onderwijs? Wat zijn onze inspanningen voor starters waard, als op 5 december, na 13 weken in het schooljaar, een personeelslid haar opdracht kan verliezen en als een schaakpion verschoven wordt?' Ook voor de gereffecteerde leerkracht is het vaak geen pretje. 'Sommigen moeten plots op drie scholen gaan lesgeven, versnipperd en telkens op 40 kilometer van elkaar', zegt Pollefoort.

‘Het is een slag in ons gezicht’, zegt Arnold Callay, directeur van het PTS in Boom. Eind oktober kreeg hij een brief: hij kreeg een gereffecteerde leerkracht in dienst. ‘Dan moet je aan een jonge, creatieve 23-jarige leerkracht zeggen dat hij niet langer welkom is.’ Kafkaïaanse toestanden, noemt de directeur het. ‘Ik heb een halfjaar gezocht naar dit profiel. Je probeert als school een moderne, nieuwe STEM-richting op te zetten. En dan krijg je iemand geboren in 1961 met 30 jaar ervaring in de bouwrichting. Ondanks alle goede wil van die persoon, is dat de meest slechte match. Dat is een domper.’

De minister liet eerder weten dat de heropening van de Vlaamse -reffectatiecommissie (ze is niet nieuw) het lerarentekort moet helpen aan te pakken, ‘door zo veel mogelijk leraren voor de klas te krijgen’. Het moet een win-win worden, want de minister wil zo ook 12 miljoen euro besparen, blijkt uit de meerjarenraming.

De honderd directeurs zijn allesbehalve overtuigd. ‘Dit is nefast voor onze werking’, zegt Annelore Delbecque van de Brugse school Element. Ze kreeg de voorbije maand twee gereffecteerde leerkrachten op de school. ‘Er is zelfs geen sollicitatiegesprek. We moeten gewoon plaats maken.’ Het personeelsverloop is een ramp voor haar leerlingen in het buitengewoon onderwijs. Pollefoort is nog scherper. ‘Dit is falend onderwijsbeleid.’ Vooral jonge – en vaak technische – profielen worden zo uit het onderwijs geduwd. Want wie er een vastbenoemde leerkracht bij krijgt, moet anderen laten gaan. Door het systeem van de vaste benoeming worden de nieuwste – en vaak jongste – leerkrachten het eerst gewipt. Het gaat vooral om leraren met minder dan twee jaar anciënniteit. In 2018 kregen er zo’n kleine 400 leerkrachten een reffectatie. Volgens inschattingen van de directies is dat sindsdien alleen maar toegenomen.

‘Het is hoog tijd dat deze beerput opengetrokken wordt’, zegt directeur Hans Martens van de Academie in Mechelen. Hij moet dit schooljaar vier jonge, gedreven leerkrachten aan de deur zetten. Ook een van de overgeplaatste vastbenoemde leerkrachten schrok zich een ongeluk: na jarenlang docent goudsmid in het volwassenonderwijs geweest te zijn, moet ze plots beeldende kunst aan kinderen geven. Op zaterdag- en zondagvoormiddag.

‘Wat een onzin is het om in deze fase van het schooljaar met mensen en scholen te gaan leuren. Leerkrachten zijn geen nummers’, zegt Pollefoort. Volgens de directeurs moet de Vlaamse reffectatiecommissie tijdelijk opgeschort worden.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen, de grootste onderwijskoepel, deelt hun bezorgdheden. ‘We hadden er op voorhand op gewezen dat dit kon gebeuren’, zegt woordvoerder Pieter-Jan Crombez. ‘We hopen dat de minister hier gehoor aan geeft.’ Ook het GO! betreurt de neveneffecten van de regeling.

Dat het onderwijs nu openlijk worstelt met vaste benoemingen, is ironisch. Weyts zal vanaf juli 2021 leerkrachten sneller benoemen. ‘Het is waar dat leerkrachten zonder vaste benoeming soms de dupe zijn van een reffectatie’, reageert hij. ‘Ook daarom maak ik werk van sneller uitzicht op een vaste benoeming, zodat we jonge leerkrachten sneller aan ons onderwijs binden.’ Het valt te vrezen dat dat het probleem met de reffectaties alleen maar groter zal -maken.

SECTOREN

⊕ Stakingswaarschuwingen

De socialistische vakbond ABVV organiseerde op 1 december werkonderbrekingen in bedrijven, over heel het land, om het stakingsrecht te verdedigen. Op 10 december volgen nog eens symbolische acties.

De acties komen er na de veroordeling van zeventien ABVV-vakbondsleden voor de rechtbank in Luik, voor kwaadwillige belemmering van het verkeer bij een staking. De vakbondsafgevaardigden blokkeerden de snelweg E40 in het Luikse Cheratte tijdens een staking op 19 oktober 2015.

'Deze beslissing is een zeer zware aantasting van het stakingsrecht en bedreigt alle sociale bewegingen en elke persoon die deelneemt aan een protestactie in de openbare ruimte', zo staat op de website van de Algemene Centrale van het ABVV. 'Staken is een recht. Als justitie ons verhindert om dit recht uit te oefenen, doodt ze het stakingsrecht.'

De socialistische vakbond herhaalde nogmaals dat hij in beroep zal gaan tegen het vonnis.

Met de actie van 1 december verdedigt de socialistische vakbond eigenlijk een misdrijf, zeggen de bedrijfsleiders

Het ABVV ziet dat anders. Het beschouwt een wegblokkade als een essentieel onderdeel van het stakingsrecht. Dat klopt natuurlijk niet. In het verleden hebben bedrijven met succes gerechtelijke stappen ondernomen, toen hele bedrijventerreinen werden afgesloten wegens een sociaal conflict in één onderneming.

Volgens Alain Mouton, redacteur bij Trends, verdedigt het ABVV daarmee een misdrijf.

Het is trouwens maar de vraag of deze actie de gepaste reactie is op een vonnis. Kunnen de werkgevers het ABVV nog als een normale sociale partner beschouwen? De recente looneisen van socialistische vakbonden, op een moment dat veel bedrijven vechten om te overleven, konden nog beschouwd worden als een deel van de campagne voor de sociale verkiezingen. Dit is van een andere orde.

Daar komt nog bij dat het ABVV de steun kreeg van een aantal PS-kopstukken, zoals van Kamerfractievoorzitter Ahmed Laaouej. Dat belooft voor de regering De Croo. De Franstalige socialisten kijken bij het fietsen nog altijd achterom naar de socialistische vakbond. Wat als ze de druk op de federale regering blijven opvoeren? De actie van 1 december is immers geen eenmalig feit. Op 10 december volgt een nieuwe actiedag.

Waarom deze acties? Wat besliste de rechter?

Een gevangenisstraf met uitstel voor 17 vakbondsleden van het ABVV omdat ze tijdens een nationale stakingsdag aansloten bij een wegversperring. Een vonnis dat alle sociale bewegingen bedreigt en elke persoon die deelneemt aan een protestactie in de openbare ruimte.

Al 5 jaar worden het ABVV, zijn militanten en zijn actiemiddelen met verbetenheid achternagezeten door het gerecht. Het vonnis van 23 november 2020 door de correctionele rechtbank van Luik is een politiek vonnis.

Er is eerder al geprobeerd om hen verantwoordelijk te stellen voor een overlijden in een ziekenhuis in de regio van Luik onder het voorwendsel dat een ziekenwagen door de stakingsactie zou zijn opgehouden. De raadkamer sprak een buitenvervolginstelling uit.

Uiteindelijk was het enkel hun aanwezigheid ter plaatse - lang na het begin van het versperren van de weg - waarvoor ze zijn veroordeeld tot gevangenisstraffen van 15 dagen tot een maand met uitstel. Daartoe heeft het gerecht de notie 'kwaadwillige belemmering van het verkeer' specifiek aangepast.

Volgens ABVV is deze beslissing is een zeer zware aantasting van het stakingsrecht en bedreigt alle sociale bewegingen en elke persoon die deelneemt aan een protestactie in de openbare ruimte.

10 december: op de Internationale Dag van de Mensenrechten tekent het ABVV tegen de beslissing beroep aan en organiseert overal in het land symbolische acties om het stakingsrecht te verdedigen.

Wat is het standpunt van Neutr-On?

Neutr-On is TEGEN deze vorm van agressie, de stakers hadden de dokter door moeten laten, maar wat gaat de rechter doen?

Volgens de rechtspraak moet er een causaal verband zijn tussen een fout en de gevolgen ervan, de schade, en dat zal hier moeilijk aan te tonen zijn:

Er moet een causaal of oorzakelijk verband bestaan tussen de fout en de schade. M.a.w.: zonder de fout zou de schade niet veroorzaakt zijn. Om dit criterium na te gaan, denkt men de foutieve gedraging weg.

Zou de schade, in dezelfde denkbeeldige situatie zonder de fout, nog steeds veroorzaakt zijn, dan bestaat er tussen de fout en de schade géén causaal verband. Zou in diezelfde denkbeeldige situatie waarbij men de fout wegdenkt, de schade niét meer veroorzaakt zijn, dan is er wel degelijk een causaal of oorzakelijk verband tussen de fout en de schade.

Volgens Neutr-On is er geen bewijs dat de patiënt in leven had gebleven als de dokter op tijd was gekomen. Zoals je weet is er ook volgend gezegd: operatie geslaagd, patiënt overleden.

[Lees hier een standpunt van Valerie Van Peel](#)

Loonsverhoging in de zorgsector

De Vlaamse regering trekt 577 miljoen euro extra uit voor de zorgsector, boven op de 525 miljoen euro die eerder al voorzien was. Dat geld wordt al in januari voorzien, waardoor het personeel een snelle koopkrachtverhoging krijgt. Een duidelijk opgeluchte minister-president Jambon sprak op de persconferentie over 'een nooit geziene inspanning'.

De Vlaamse regering bereikte dan toch een akkoord met de sociale partners in de zorgsector over de loon- en arbeidsvoorwaarden en het verminderen van de werkdruk. 'Vlaanderen doet een nooit geziene inspanning voor het personeel in de zorg- en welzijnssector', stak minister-president Jan Jambon (N-VA) van wal. Hij had het over een 'stevig en uitgebalanceerd sociaal akkoord voor de periode 2021 tot 2025'.

De Vlaamse regering doet een extra inspanning van 577 miljoen euro per jaar, boven op de 525 miljoen euro per jaar die al voorzien was in het uitbreidingsbeleid. Van dat bijkomend budget gaat 412 miljoen euro naar het verhogen van de koopkracht van het personeel en 165 miljoen euro naar structurele maatregelen om de werkdruk te verlichten.

De totale injectie voor de Vlaamse zorgsector komt dus op 1,1 miljard euro per jaar. Minister van Welzijn en Volksgezondheid Wouter Beke (CD&V) wees erop dat ook het geld dat door de vorige Vlaamse regering werd vrijgemaakt, daar nog bij opgeteld moet worden. Daardoor zou het extra budget in totaal 1,3 miljard euro bedragen.

Het akkoord zal ingaan op 1 januari 2021 en niet op 1 juli 2021, zoals eerder voorzien. Het personeel uit de zorgsector zal de koopkrachtverhoging daardoor zes maanden sneller krijgen. Een verpleegkundige met tien jaar ervaring zal zo'n 1.500 euro bruto extra (zes keer 250 euro bruto per maand) krijgen. Ook daarna loopt die 250 euro bruto per maand uiteraard nog door.

Voor het personeel van de woonzorgcentra zal het loon gemiddeld met zes procent stijgen, voor werknemers uit de gehandicaptenzorg, thuiszorg en kinderopvang gemiddeld met 4,5 procent.

De Vlaamse regering en de sociale partners onderhandelen al maanden over de loon- en arbeidsvoorwaarden in de sector en over het verlichten van de werkdruk voor het personeel in de sector.

Nadat de federale regering een premie had beloofd voor het zorgpersoneel, werd de druk op Vlaanderen groter om ook met extra geld te komen. Daarover is nu eindelijk een akkoord. Bron: De Standaard

De vakbonden spreken van een mooi resultaat na moeizame onderhandelingen.

Voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden en voor extra jobs wordt 165 miljoen euro vrijgemaakt. Vakbonden en werkgevers werken de concrete maatregelen verder uit tegen 31 januari 2021. Bijkomend wordt er voor de woonzorgcentra 100 miljoen euro geïnvesteerd. Met dat bedrag kunnen in 2021 ongeveer 2.000 extra personeelsleden aangeworven worden. 'Dit is een eerste stap om het personeelstekort aan te pakken', vertelt Mark Selleslach van de christelijke vakbond ACV Puls. 'Maar de komende jaren zal er nog veel meer in extra personeel geïnvesteerd moeten worden, ook in de andere sectoren. Ook voor de covid-crisis was dat al duidelijk.'

Van de 577 miljoen gaat er jaarlijks 411 miljoen naar loonsverhoging. De concrete verhogingen worden de komende weken verder uitgewerkt door de vakbonden en werkgevers. 'Deze waardering van de bijzondere inspanningen tijdens de coronacrisis is écht noodzakelijk. Het voorakkoord is ook een erkenning van de dagelijkse inzet van tienduizenden werknemers in de non-profitsector', aldus Sellselach.

Ook de socialistische vakbond BBTK spreekt van een mooi akkoord en is ervan overtuigd de steun van de achterban te krijgen. 'De BBTK pleit al geruime tijd in zijn Zorgpact voor drie zaken: meer handen op de werkvloer, betere loon-en arbeidsvoorwaarden, meer opleiding en vorming. Dit akkoord bevat de financiële middelen om dit te realiseren. Deze elementen vinden we hierin terug', vertelt federaal secretaris Johan Van Eeghem.

ACLVB, de liberale vakbond, noemt het akkoord een eerste stap in de goede richting, maar is nog voorzichtig. 'De ACLVB ziet budgettaire duidelijkheid als een eerste stap naar een globaal inhoudelijk akkoord. De echte evaluatie zal pas kunnen gebeuren wanneer alle maatregelen geconcretiseerd zijn in een definitieve tekst', aldus Gert Van Hees en Tommy Jonckheere, nationaal sectorverantwoordelijken non-profit.

⊕ Thuisverplegers krijgen premie

Ook thuisverplegers krijgen premie van 985 euro bruto.

Na het ziekenhuispersoneel krijgen ook hun collega's van de thuisverpleegkunde nog dit jaar een aanmoedigingspremie van 985 euro bruto. De sociale partners hebben daarover een akkoord bereikt. Voor thuiszorgorganisaties i-mens en Wit-Gele Kruis komt de premie als "het langverwachte hart onder de riem."

Eerder deze maand was er al een akkoord met de vakbonden en werkgevers over de uitzonderlijke aanmoedigingspremie van 985 euro bruto voor de medewerkers in de ziekenhuizen. Het ging om een blijk van erkenning voor de zware inspanningen die het personeel heeft geleverd sinds de uitbraak van de coronapandemie. Nu is er dus ook een akkoord over eenzelfde premie voor de thuisverpleging.

"De federale regering erkent met deze premie de uitzonderlijke inzet van onze zorgverleners en toont dat ze de thuisverpleging een warm hart toedragen", zeggen Karin Van Mossevelde van i-mens en Hendrik Van Gansbeke van Wit-Gele Kruis. "Onze mensen staan - evenveel als andere zorgverleners - aan de frontlinie en verdienen hiervoor terecht dezelfde waardering als de collega's uit de ziekenhuizen."

Ook minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (SP.A) reageert tevreden op het akkoord. "Ik ben vandaag erg verheugd dat we nu ook onze waardering kunnen tonen voor al het harde werk van de 8.553 medewerkers (VTE) die in loondienst werken in onze thuisverpleging", aldus de minister. Volgens hem wordt ook intensief gewerkt aan een akkoord met het zelfstandig verplegend personeel.

⊕ Vakantiedagen tijdig opnemen

Volgens de vakantiereglementering moeten werknemers hun wettelijke vakantiedagen opnemen binnen de twaalf maanden die volgen op het einde van het vakantiejaar. De werknemer moet zijn of haar wettelijke vakantie dus opnemen tussen 1 januari en 31 december van het vakantiejaar. Niet opgenomen vakantiedagen kunnen in principe dus niet worden overgeheveld naar het volgende jaar.

Wat met de niet-opgenomen vakantiedagen?

Er zijn een aantal situaties denkbaar waarin de werknemer zijn/haar vakantiedagen niet opneemt voor het einde van het jaar. Deze dagen is de werknemer onherroepelijk kwijt, ongeacht de reden voor het niet opnemen van deze vakantiedagen. Overdragen van wettelijke vakantiedagen naar het volgende jaar is dan ook een onwettelijke praktijk.

Heeft de bediende recht op vakantiegeld voor deze dagen?

Als het voor de bediende onmogelijk is de wettelijke vakantie te nemen, dient het vakantiegeld uiterlijk op 31 december te worden uitbetaald.

Er moet wel een onderscheid worden gemaakt naar de oorzaak van niet-opname:

1. Het is voor de werknemer onmogelijk zijn/haar vakantie te nemen

Dit kan het geval zijn wanneer de werknemer een hele tijd ziek is of wanneer de werkgever de werknemer niet toelaat vakantie te nemen omwille van de werkdruk. Het gaat hier om factoren onafhankelijk van de wil van de werknemer. In deze gevallen is de werkgever verplicht om de bediende uiterlijk op 31 december het resterende vakantiegeld te betalen. De berekeningswijze die hiervoor wordt gehanteerd, is die van het saldo vakantiegeld (brutowedde vorig jaar x 8% x niet-genomen vakantiedagen/totaal vakantiedagen). Indien het dubbel vakantiegeld nog niet werd betaald, moet dit bedrag nog worden verhoogd met de brutowedde van vorig jaar x (6,8% + 0,54%).

De werkgever is daarenboven strafbaar als hij de vakantierechten van de werknemer heeft belemmerd (gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met een geldboete van 26 EUR tot 500 EUR (x 5) of met één van die straffen alleen). De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal werknemers die niet met vakantie mochten (met een maximum van 50.000 EUR (x 5)).

2. Het is voor de werknemer wél mogelijk vakantie te nemen, maar hij/zij doet het niet.

Dit kan het geval zijn wanneer de werknemer leeft voor zijn werk en geen vakantie wil nemen, een 'workaholic' met andere woorden. In dit geval heeft de bediende juridisch GEEN recht meer op de uitbetaling van vakantiegeld. Als de werkgever de werklust van deze bediende toch wil belonen met het vakantiegeld dat overeenstemt met de niet-opgenomen vakantiedagen, dan heeft dit bedrag juridisch niet het karakter van vakantiegeld, maar van een premie.

De werkgever zal echter wel moeten kunnen aantonen dat hij het recht van de werknemer om vakantie te nemen op geen enkele wijze heeft belemmerd. Omwille van deze bewijslast is het de werkgever aangeraden om enige tijd voor het einde van het jaar (bijvoorbeeld in oktober) elke werknemer een overzicht te bezorgen van het saldo vakantiedagen met het vriendelijk verzoek deze dagen op te nemen voor 31 december. Tegelijk kan de werkgever melden dat werknemers die geen gebruik maken van hun vakantierecht, deze vakantiedagen onherroepelijk kwijt zijn (idem dito voor het hieraan gekoppelde vakantiegeld voor bedienden).

Heeft de arbeider recht op vakantiegeld voor deze dagen?

De arbeider ontvangt elk jaar een vakantiecheque van de vakantiekas. Het geld dat hij of zij via die cheque ontvangt, is definitief verworven, onafhankelijk van het feit of de arbeider de vakantiedagen al dan niet opneemt. De vakantiekas zal met andere woorden het geld van de niet-opgenomen dagen niet terugvorderen van de arbeider.

Wat als de werknemer onmogelijk zijn vakantie kan opnemen vóór 31 december?

De onmogelijkheid is te wijten aan ziekte, ongeval of moederschap of tijdelijke werkloosheid wegens medische overmacht die tot eind december voortduurt

Voor deze onmogelijkheid voorziet de wetgeving inzake de jaarlijkse vakantie dat de werkgever de bediende uiterlijk op 31 december van het vakantiejaar het volgende vakantiegeld moet betalen:

- Enkel vakantiegeld voor nog niet opgenomen vakantiedagen;
- Dubbel vakantiegeld als dit nog niet werd betaald.

Op het enkel vakantiegeld moeten geen sociale zekerheidsbijdragen betaald worden.

Wachten op uitkeringen

De Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen wordt ook in de tweede golf overspoeld met werk. Vijf procent van alle uitkeringen geraakt niet op tijd uitbetaald. Het gaat om duizenden mensen. Duizenden werklozen wachten op uitkering: de Hulpkas krijgt tot 12.000 telefoontjes per dag.

De Hulpkas is een van de vier uitbetalers van werkloosheidsuitkeringen in ons land. Ook de drie grote vakbonden keren uitkeringen uit aan werklozen die er zijn ingeschreven. Door het groot aantal technisch werklozen door de coronacrisis is het aandeel van de Hulpkas in de werklast sterk vergroot.

Maar ook in de tweede golf blijft het pompen of verzuipen. De grote piek ligt weliswaar achter ons, maar het werk blijft zich opstapelen. In oktober kreeg de Hulpkas zo'n 105.000 dossiers te verwerken. Volgens het kabinet van minister van Werk Pierre-Yves Dermagne (PS) liep zo'n 5 procent vertraging op. Om en bij de 5.000 mensen dus, al kan de minister er geen precies cijfer op plakken. Vaak is de achterstand te wijten aan ontbrekende documenten.

Het aantal mensen dat beroep doet op het systeem van tijdelijke werkloosheid is 'geëxplodeerd door de coronacrisis', klinkt het. 'Het aantal ligt dan wel een pak lager dan in maart en april, toen bijna 1.300.000 mensen beroep moesten doen op de tijdelijke werkloosheid, toch blijft de impact op mensen enorm.' In oktober deden nog steeds zo'n 377.000 werknemers beroep op tijdelijke werkloosheid omwille van corona.'

Het kabinet-Dermagne benadrukt dat het probleem op de radar van de minister staat. De Hulpkas kreeg al 50 extra werknemers toegewezen. Maar daarmee is het probleem nog niet van de baan. De extra mankracht moet immers een opleiding krijgen. Men wijst erop dat alle uitbetalers - ook de vakbonden - moeite hebben om alles bol te werken. 'Het gaat vaak om mensen die nooit eerder beroep deden op een werkloosheidsuitkering. De uitkeringsinstanties moeten grote aantallen dossiers van nul opstarten.

Dat is natuurlijk een grote fout van de overheid, want je moet rampen zien aankomen. Waarom mogen mensen die nog werk hebben bv geen dossier laten aanmaken door de HVW, waarom moet alles rap-rap gebeuren als er calamiteiten voor de deur staan?

De grote vakbonden verhinderen de vlotte uitbetaling van de uitkeringen. Door de coronacrisis zijn er bijna 300.000 extra leden bijgekomen bij de grote vakbonden maar zij kunnen die toestroom niet aan. Daardoor zijn er veel werklozen die hun uitkering te laat krijgen.

Zoals bekend is de HVW bemand door medewerkers van de grote vakbonden. Die zullen zich dus niet extra inspannen voor niet gesyndiceerde werklozen. Misschien proberen zij die werklozen nog door te verwijzen naar de 3 grote vakbonden, van machtsmisbruik gesproken. De HVW is een openbare instelling, die deel uitmaakt van onze sociale zekerheid, die werkloosheidsuitkeringen uitbetaalt, voor wie niet bij een traditionele vakbond wil aansluiten. De HVW is een beschermingsinstelling waarop momenteel heel veel mensen beroep doen, doordat ze door de coronacrisis hun job verloren of op tijdelijke werkloosheid werden gezet. Maar bovenop het feit dat mensen thuis zitten zonder werk en in financiële problemen raken, lijkt er bij de Hulpkas ook een en ander in het honderd te lopen.

De Hulpkas is onderbemand en daarom blijft de telefoon gewoon rinkelen. Niemand neemt er op. Soms klinkt er een wachtmuziekje, om eindeloos lang naar te luisteren. Andere keren krijgt ze de boodschap dat het nummer niet in gebruik is. Op die ontelbare keren dat de werklozen proberen te bellen, krijgen ze niemand aan de lijn. De Hulpkas is telefonisch en via mail nog steeds zo goed als onbereikbaar.

Ondertussen moeten de OCMW's wel inspringen bij al die mensen die door de Hulpkas gewoon genegeerd worden. Als hun financiële nood echt hoog is, dan keren wij deze mensen een leefloon uit in afwachting van reactie van de Hulpkas. Maar het kan toch niet de bedoeling zijn dat OCMW's overal in ons land het malfunctioneren van een openbare instelling, en van de grote vakbonden, moeten opvangen met hun eigen middelen? Het gaat hier toch om een récht dat mensen opgebouwd hebben, het recht op maandelijks ondersteuning wanneer je je werk verliest?

Waarom lukt het de Hulpkas niet om de mensen die in deze vreselijke crisis, hun werk verliezen snel een uitkering te bezorgen?

Volgens Neutr-On zijn de belangrijkste redenen daarvan:
- de onderbemanning van de HVW

- het personeel bestaat uit mensen van de grote vakbonden, maar die zijn minder bekwaam, minder gemotiveerd, bevooroordeeld, partijdig, ...

De 3 grote bonden willen geen concurrentie van de kleinere vakbonden die geen uitkeringen mogen uitbetalen. Dat is machtsmisbruik, ondemocratisch en oneerlijke concurrentie.

Neutr-On zal klacht neerleggen tegen deze wantoestand.

VARIA

⊕ Wat verandert er deze maand?

Er zijn geen belangrijke wijzigingen deze maand, daarom vindt u hier een update van de covidmaatregelen. Nieuws over het coronavirus COVID-19

[Nieuws en updates over COVID-19 - Zorg en Gezondheid \(zorg-en-gezondheid.be\)](https://www.info-coronavirus.be/nl/)

<https://www.info-coronavirus.be/nl/>

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-maatregelen-tijdens-de-coronacrisis>

⊕ Sociale verkiezingen 2020

De uitslagen zijn nog niet geteld, daarom vindt u hier een studie van Randstad over de vakbond.

Maar liefst 69% van alle werknemers is van mening dat de vakbond een zetel verdient in de raad van bestuur van de onderneming waar men werkt. Een verrassend hoog aandeel als we in rekening brengen dat noch werkgevers, noch vakbonden hier voorstander van zijn. Dit is de belangrijkste vaststelling uit de vierjaarlijkse studie van Randstad naar de participatiemogelijkheden van werknemers op de werkvloer naar aanleiding van de sociale verkiezingen. Wegens het toeslaan van het coronavirus en het uitstellen van de sociale verkiezingen werd de studie dit jaar twee keer uitgevoerd. Dit leverde echter geen nieuwe inzichten op.

Sinds 2004 onderzoekt Randstad, naar aanleiding van de sociale verkiezingen, hoe de werknemer in België de mogelijkheden evalueert om te participeren in de onderneming waar men werkt. Uit deze studie blijkt telkens dat de vakbonden, zeker daar waar ze effectief aanwezig zijn, kunnen rekenen op een groot draagvlak in het bedrijf. Dit blijkt ook uit deze vijfde studie. Werknemers zijn globaal genomen positief, bij uitbreiding trouwens ook over het sociaal overleg in het bedrijf.

Er zijn geen aanwijzingen dat dit draagvlak afkalft doorheen de tijd. Ook in 2020 heeft 70% van de werknemers vertrouwen in de vakbond. 53% voelt zich zelfs sterk betrokken bij de vakbond. En voor zeven op tien werknemers mag de vakbond zelfs in de raad van bestuur van het bedrijf zitten. Bij kaderleden gaat het nog steeds om 46%. Dit is een hoog cijfer als we meenemen dat noch vakbonden noch werkgevers hier voorstander van zijn.

Dit hoge cijfer pro medebestuur kan misschien de aanleiding vormen voor de sociale partners om hierover eens opnieuw na te denken. Landen als Zweden en Duitsland tonen aan dat dit model perfect

kan werken. Hiervoor moeten de sociale partners wel uit hun comfortzone komen. De vraag is of ze hiertoe in staat zullen zijn.

De positieve visie van de gemiddelde werknemer ten aanzien van de vakbond en de sociale verhoudingen in het bedrijf, neemt niet weg dat de tevredenheid over de persoonlijke participatiemogelijkheden in het bedrijf licht afneemt. Dit geldt zowel voor het bedrijf als geheel, de afdeling waar men werkt als de eigen werkplek. In 2012 bedroeg de gemiddelde score voor het eigen bedrijf 6, in 2020 bedroeg deze 5.7. Deze daling merken we bij alle mogelijke subgroepen. Na de lockdown was er nog een heel lichte daling naar 5.6. De vraag dringt zich op of de mogelijkheden om te participeren in het bedrijf echt afnemen doorheen de tijd of dat het hier om gestegen verwachtingen van de werknemers gaat.

De licht dalende tevredenheid inzake participatiemogelijkheden heeft geen direct effect op de tevredenheid, motivatie en verbondenheid met het bedrijf. Deze blijft grosso modo stabiel (resp. 6.7, 6.8 en 6.4 bij eerste meting). Bij de tweede meting na de lockdown van het voorjaar lagen de cijfers in alle drie de gevallen trouwens iets hoger dan bij de eerste meting (resp. 6.9, 7 en 6.6).

De tevredenheid over de institutionele participatiemethodes (ondernemingsraad, syndicale delegatie, comité voor preventie en bescherming op het werk) blijft heel stabiel in vergelijking met 2016 (resp. 6.3, 6.3 en 6.4)

[Het volledige rapport vindt u HIER.](#)

⊕ 1 cryptomunt = 1 tulpenbol

Cryptomunten als bitcoin en etherium blijven op en neer gaan in waarde.

“Kenners”, of zijn het “oplichters” spiegelen u voor dat de munten naar de hemel groeien, naar 10.000, 20.000, 50.000, 100.000 dollar, zelfs tot 1.000.000 dollar

Volgens sceptici lijkt zich een herhaling van drie jaar terug voor te doen. Toen spatte de crypto-bubbel hard uiteen en verloren de munten snel aan waarde. Uiteindelijk zullen de cryptomunten verboden worden en waardeloos eindigen.

Je kunt deze cryptomanie ook vergelijken met de tulpenmanie van 1637.

De tulpenmanie was een hausse in de tulpenhandel in Holland die rond 1634 opkwam en waaraan begin februari 1637 een abrupt einde kwam. Het verschijnsel wordt ook tulpengekte en bollenrazernij genoemd.

In de Nederlandse Gouden Eeuw bereikten de prijzen van de nieuw geïntroduceerde tulpenbollen extreme hoogten.

In januari 1637 werden tulpenbollen verkocht voor meer dan tien keer het jaarsalaris van een ervaren vakman, en waren ze ongeveer evenveel waard als een Amsterdams herenhuis aan de grachten.

Ook werd er gespeculeerd in opties op tulpen, die op dat moment nog in de grond zaten. De tulpenmanie wordt door economen gezien als de eerste uitgebreid beschreven bubbel (speculatiegolf) in de wereldgeschiedenis.

De term tulpenmanie wordt vaak gebruikt als metafoor voor een grote economische bubbel die nu ook wel eens een zeepbel of windhandel genoemd wordt. Je koopt uiteindelijk “gebakken lucht”. Niet kopen dus.

Meer info over windhandel op:

<http://www.fransmensonides.nl/tulp/> en
[Ernst Heinrich Krelage, Bloemenspeculatie in Nederland · dbnl](#)

⊕ Uw persoonlijke digitale kluis

De Federatie van het Notariaat (Fednot) lanceert IZIMI, een persoonlijke en digitale kluis waarin elke burger vertrouwelijke documenten kan opslaan.

De dienst wordt volledig uitgerold begin volgend jaar, maar via de website izimi.be kan elke Belg vandaag al een kluis aanmaken. De dienst is gratis en laat toe tot 200 megabyte aan documenten op te slaan. 'De kluis is veel meer dan een digitaal platform voor de veilige opslag van belangrijke documenten. Het is ook een manier om persoonlijke informatie op een veilige manier met personen naar keuze te delen', zegt Philippe Bosseler, de voorzitter van Fednot.

Volgens de notarissen mag de burger erop rekenen dat al zijn belangrijke documenten veilig achter slot en grendel zitten en dat niemand er toegang toe krijgt, ook de notarissen zelf niet. 'Het is de gebruiker die bepaalt welke informatie hij met wie deelt', luidt het.

Om de veiligheid te garanderen werd het systeem uitvoerig getest en voldoet het aan de hoogste normen. 'Dit is mogelijk omdat Fednot de jongste jaren al veel in de uitbouw van veilige digitale netwerken heeft geïnvesteerd', zegt Jan Sap, de directeur-generaal van Fednot.

Volgens de notarissen kan de kluis ook heel wat kopzorgen voor nabestaanden besparen. 'Na een overlijden hoeven de erfgenamen niet te zoeken naar alle belangrijke papieren. Tenzij de titularis van de kluis daar anders over heeft beslist, kan de notaris ervoor zorgen dat de inhoud na diens overlijden aan de erfgenamen wordt overgemaakt', luidt het. Verder willen de notarissen de gebruikers in de toekomst via dit kanaal informatie geven over allerhande belangrijke wetgevende evoluties. De gebruiker kan zelf bepalen of hij die informatie wenst te ontvangen.

<https://inrupt.com/>

<https://www.vlaanderen.be/uw-overheid/mijn-burgerprofiel>

⊕ Het leger werft aan

Defensie staat voor een 'gigantische uitdaging' met personeelstekort, nieuw materiaal en tegelijk de na te leven engagementen en missies, ook in het buitenland. Defensie is in volle transformatie, aldus admiraal Michel Hofman, de legerbaas. Er moet tijdens de legislatuur massaal aangeworven worden, met streefdoel 10.000 m/v.

'Weinig bedrijven vervangen tegelijkertijd hun productielijnen en leggen zichzelf een fundamentele herstructurering van de organisatie op. Bovendien verwacht men van ons dat we output blijven produceren, dus aan onze operaties deelnemen', aldus de chef Defensie. De admiraal maakte een vergelijking met de civiele sector, nu het leger de komende jaren nieuw materieel moet integreren. Het gaat om aankopen gedaan tijdens de vorige legislatuur: 34 nieuwe gevechtsvliegtuigen van het type F-35A, 442 Franse pantservoertuigen (382 Griffons en 60 Jaguars), zes mijnenbestrijdingsvaartuigen en vier drones van het type MQ-9B SkyGuardian. Tegen het einde van het decennium komen daar ook nog twee fregatten bij. Het gaat om investeringen van bij elkaar meer dan 9 miljard euro. Andere bewapeningsprogramma's kondigen zich daarnaast nog aan.

De 'output' slaat volgens de admiraal op de 1600 militairen ingezet in operaties of in training voorafgaand aan hun vertrek op missie. Op datum van 19 november waren zo 739 militairen ingezet in operaties, van wie 452 in het buitenland en 279 in steun van de federale politie. Daar komt nog het veertigtal leden van het medisch corps bij die zijn ingezet in de strijd tegen covid-19. Daarnaast ziet Defensie de komende jaren heel wat personeel vertrekken, vooral door de militairen van de babyboom-generatie die op pensioen zullen gaan. Tussen 2 oktober 2020 en 1 januari 2025 zullen zo 5460 militairen het leger

verlaten, een inperking van 22 procent van het aantal effectieven. Dat cijfer houdt geen rekening met vertrek tijdens de carrière om uiteenlopende redenen.

Volgens de admiraal bestaat de uitdaging erin om de 30- tot 45-jarigen, 'de ruggengraat van onze organisatie', te behouden tegenover de werkomstandigheden en salarissen aangeboden in andere sectoren. Verandert het beleid niet, daalt het aantal effectieven tot iets minder dan 19.000 militairen en 2000 burgers in 2026. De strategische visie voor Defensie, die in 2016 door de regering-Michel I was aangenomen, voorzag echter in 25.000 voltijdsequivalenten, onder wie een duizendtal burgers.

De minister maakte van het personeel een prioriteit van haar beleid. In haar beleidsnota onderstreepte ze dat de snelle ombuiging van de dalende curve van het aantal effectieven een 'conditio sine qua non' of onvermijdelijke voorwaarde is voor een werkzame Defensie.

Tijdens de legislatuur zal Defensie meer dan 10.000 nieuwe mensen aanwerven. Vanaf 2021 zal het leger zich ook organiseren om meer dan 2300 militairen te rekruteren, zoals nu is voorzien. Volgens admiraal Hofman zal de integratie en opleiding van de nieuwe rekruten in vier jaar tijd 'een uitdaging van erg grote omvang' zijn.

BOEKEN

📍 Verplant

Waarom het heerlijk wonen kan zijn in het woonzorgcentrum

Op een dag wandel je met je rollator de lobby binnen. Bij de balie verwachten ze je al. Terwijl je je handtekening zet, krijg je ter verwelkoming een glas cava in de hand gedruwd. Een knappe jongeman gaat je voor naar je afdeling, waar je nieuwe huisgenoten aan de voorbereiding van de lunch bezig zijn. Op het televisiescherm in je kamer staat een welkomstboodschap en een overzicht van de activiteiten van die dag. Een toneelopvoering, een filmquiz, senioren yoga en een zangstond. Het is nog even wennen, maar je weet nu al dat je hier binnen de kortste keren thuis zal voelen. Ook al had je gezworen nooit naar een woonzorgcentrum te verhuizen.

In "Verplant" onderzoekt Ann Peuteman waarom haast niemand vandaag in een woonzorgcentrum wil wonen en hoe we dat kunnen veranderen.

Op basis van gesprekken met tientallen bewoners, onder wie Roger Lybaert en Lutgart Simoens, ontwerpt ze het rusthuis waar ze zelf wil intrekken. Over een jaar of veertig toch.

Ann Peuteman is journaliste bij Knack en verdiept zich al jaren in het leven van tachtigplussers. Eerder publiceerde ze "Voelt ú zich wel goed, dokter?" en "Grijsgedraaid – Waarom we bang moeten zijn om oud te worden".

Lees ook:

<https://sociaal.net/verhaal/nooit-in-dit-woonzorgcentrum/>

<https://doorbraak.be/boekennieuws/liever-een-spuitje-dan-een-rusthuis-belangrijk-boek-over-woonzorgcentra-nu-in-promotie/>

<https://www.amnesty-international.be/nieuws/nieuw-onderzoek-legt-mensenrechtenschendingen-in-belgische-woonzorgcentra-bloot>

✚ Op wereldreis met Voltaire

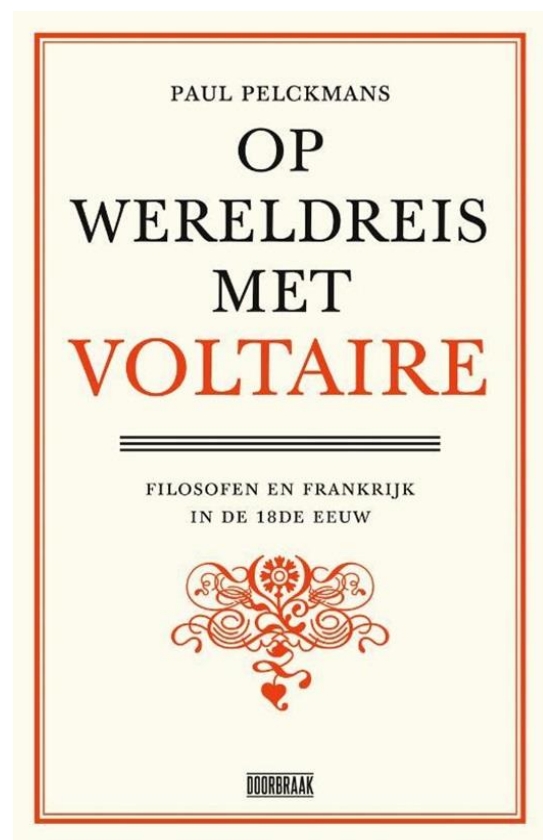
Voltaires kortverhaal 'Candide, ou l' optimisme' (1759) vertelt een jachtige wereldreis die de hoofdpersoon vanuit Noord-Duitsland over Lissabon en Paraguay naar Istanboel voert. Hij beleeft overal de meest bloedstollende avonturen en overleeft ze dikwijls maar op het nippertje. De dolle tocht geeft Voltaire de kans zijn mening te spuien over alles wat er op elke etappe goed en – vooral – fout loopt. Ze wordt daarmee een kleurige staalkaart van het verlichte denken, waarvan Voltaire de meest eminente woordvoerder was.

Voltaire polemiseert hier vooral het goedgelovige 'optimisme' van de velen die ook in de 18de eeuw overal nog koste wat het kost het werk van een goede Schepper wilden herkennen.

De tribulaties van Candide bewijzen dat onze aardbol zeker niet de beste van de werelden is! Verrassend genoeg lijkt Voltaire dat niet eens zo erg te vinden: zijn rampenverhaal loopt uit op een positieve conclusie, die meteen een opmerkelijk voorschot neemt op onze moderne wereld.

250 jaar later valt ook op dat het daarbij blijft: een voorschot. De verlichte filosofen zochten en vonden hun weg in een wereld die erg van de onze verschilde. Ze legden er de grondslagen van onze moderniteit, maar konden zich nauwelijks voorstellen hoe die er in de eeuwen die volgden zou komen uit te zien.

Dit essay probeert, aan de hand van Voltaires meest bekende tekst 'Candide', zowel de nieuwe inzichten als de onvermijdelijke blinde vlekken in kaart te brengen.

📍 Barack Obama

EEN BELOOFD LAND is een bijzonder intiem en persoonlijk boek – het verhaal over een man die historische beslissingen neemt, over het rotsvaste geloof van de opbouwwerker die op de proef wordt gesteld op het wereldpodium. Obama is openhartig over de moeilijkheden die hij ondervond toen hij als zwarte Amerikaan president wilde worden, waarbij hij de verwachtingen verpersoonlijkte van een generatie die werd geïnspireerd door de boodschap van hoop en verandering en de morele problemen trotseerde die besluitvorming op het hoogste niveau met zich meebrengt. Obama is openhartig over de krachten die hem in eigen land en elders tegenwerkten, eerlijk over de invloed die het verblijf in het Witte Huis had op zijn vrouw en kinderen. Daarnaast is hij niet terughoudend in het delen van zijn onzekerheden en teleurstellingen. Toch wijkt hij nooit af van zijn overtuiging dat binnen het geweldige, zich voortdurend ontwikkelende Amerikaanse experiment vooruitgang altijd mogelijk is.

President Obama: 'Het is een heerlijk gevoel de laatste hand te leggen aan een boek – en op dit boek ben ik trots. Ik heb de laatste jaren veel nagedacht over mijn presidentschap, en in EEN BELOOFD LAND heb ik geprobeerd op een eerlijke manier verslag te doen van de campagne en mijn presidentschap: de gebeurtenissen en mensen die bepalend bleken, mijn gedachten over de juiste beslissingen die ik nam en de fouten die ik maakte en de politieke, economische en culturele krachten waarmee mijn team en ik te maken kregen – en waar we in ons land nog steeds mee worstelen.

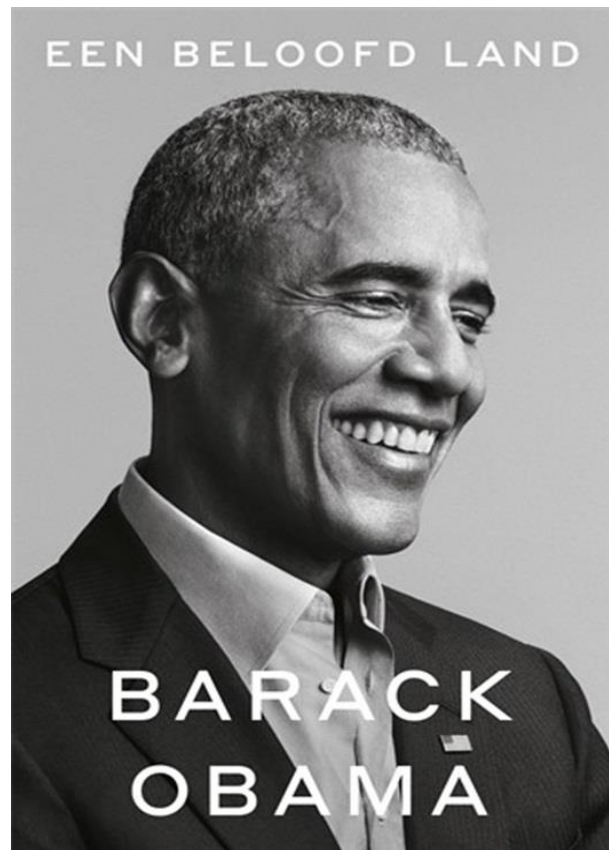
Daarnaast heb ik geprobeerd de lezer te laten delen in het persoonlijke avontuur dat Michelle en ik in die jaren hebben beleefd, met alle ongelooflijke hoogte- en dieptepunten.

Ten slotte laat ik in het boek, in een tijd waarin Amerika ongekend woelige tijden kent, mijn gedachten gaan over de vraag hoe we de verdeeldheid in het land het hoofd kunnen bieden, de weg voorwaarts kunnen hervinden en onze democratie in dienst kunnen stellen van iedereen – een taak die niet afhangt van de verrichtingen van een enkele president, maar waar we als betrokken burgers allemaal aan kunnen werken.

Natuurlijk hoop ik dat het een leuk en informatief boek is, maar ik zou vooral graag willen dat het jonge mensen in het hele land – en in de hele wereld – ertoe aanzet het voortouw te nemen, hun stem te verheffen en zich in te zetten voor het verbeteren van de wereld.'

Na de verkiezingen in de VS is er ook weer een gestegen belangstelling voor de vroegere president Obama. Er verscheen een nieuw boek over hem getiteld: Een beloofd land.

In zijn eigen woorden vertelt Barack Obama in EEN BELOOFD LAND het verhaal van zijn onwaarschijnlijke odyssee van een jongeman die op zoek is naar zijn identiteit tot de leider van de vrije wereld, waarin hij in buitengewoon persoonlijke bewoordingen schrijft over de jaren waarin hij politiek werd gevormd en over de bepalende momenten in de eerste termijn van zijn historische presidentschap – een roerige periode vol dramatische veranderingen. In dit boeiende en zeer persoonlijke verslag van de geschiedenis in wording, neemt Obama de lezer aan de hand op een fascinerende reis, die voert van zijn eerste politieke aspiraties en de cruciale overwinning in de voorverkiezingen van Iowa – waarin de kracht van grassroots activisme aan het licht kwam – tot de revolutionaire avond van 4 november 2008, toen hij tot 44ste president van de Verenigde Staten werd gekozen en daarmee de eerste Afro-Amerikaan werd die het hoogste ambt in het land zou bekleden.

In zijn bespiegelingen over het presidentschap toont hij op een bijzondere en scherpzinnige wijze welke mogelijkheden en beperkingen presidentiële macht met zich meebrengt, en daarnaast biedt hij ons een uniek inzicht in de dynamiek van de Amerikaanse partijpolitiek en de internationale diplomatie. Obama neemt de lezer mee tot in de Oval Office en de Situation Room van het Witte Huis, maar ook naar steden als Moskou, Caïro en Peking. We zijn getuige van zijn overwegingen als hij zijn kabinet samenstelt, worstelt met een mondiale financiële crisis, Vladimir Poetin inschat, schijnbaar onoverbrugbare conflicten beteugelt om zijn Wet op de gezondheidszorg te verwezenlijken, botst met zijn generaals over de te volgen strategie in Afghanistan, hervormingen op Wall Street doorvoert, doortastend optreedt na de ramp met de Deepwater Horizon en opdracht geeft tot Operatie Neptune's Spear, die leidt tot de dood van Osama bin Laden.

📍 De 200 rijkste Belgen

De Belgische vermogens ontbloot, geschreven door Ludwig Verduyn

De "doelgroep" van Neutr-On laten we maar zeggen, om 1% vermogensbelasting te betalen.

'De 200 rijkste Belgen' is geen oefening in financieel voyeurisme, wel een poging om de dynamiek van het familiale kapitaal in kaart te brengen.

Het covid-19 virus slaat diepe wonden in de samenleving. Hoe sterk is de Belgische economie gewapend tegen de mokerslagen van corona? Wat staat op het spel inzake welvaart en tewerkstelling? Het antwoord op die vragen wordt mee bepaald door de omvang van de financiële reserves van de families die de economie mee aansturen. Wie zijn die Rijkste Belgen, waar halen ze hun geld vandaan en hoe sterk zijn ze gewapend in de financiële strijd tegen corona?

Wie is Alexandre Van Damme, decennia lang de Rijkste Belg, een man vol enigma's?

Wanneer de RTBF een foto van de man publiceert vanuit de voetbaltribune in Anderlecht, verkoopt hij op slag zijn woning in Elsene en verhuist naar Zwitserland.

Jarenlang ging Albert Frère door voor de Rijkste Belg. Maar wat gebeurde er met zijn fortuin na zijn dood?

Eric Wittouck maakte fortuin met de verkoop van Tiense Suiker. Vanuit zijn luxe loft in Monaco beheert hij zijn vermogen op Wall Street.

Decennia lang speelde hij de burgerlijke vader van Delphine van Saksen Coburgh, een stilzwijgende gunst aan koning Albert II. Maar wie is Jacques Boël? En hoe rijk is hij echt?

André Vlerick gaf zijn naam aan de gerenommeerde Vlaamse Business school in Gent.

Veel minder bekend is dat hij centraal stond in het grootste witwasschandaal van de Zuid-Afrikaanse wapenhandel. Roger 'Boer' De Clerck overleed in 2015 op 91-jarige leeftijd. Hij was niet enkel jarenlang de grote baas van de tapijtgroep Beaulieu, hij lag ook aan de basis van wat één van de grootste fiscale dossiers werd in dit land.

Paul Gheysens heeft zijn roots in de Westhoek. Maar met Ghelamco bouwde hij de hoogste kantoortoren van Polen.

Ludwig Verduyn tekent de financiële skyline van België en verheldert waar de financieel-economische macht in dit land verankerd ligt.

Lees ook: [De Lijst - De Rijkste Belgen](#)

⊕ Overheid + markt

Weten onze politici nog wat de rol van de overheid is en tot waar hun verantwoordelijkheid gaat? Kan, moet of mag de overheid een rol spelen in de transformatie van de economie? Wat wordt beter overgelaten aan de dynamiek van de markt? En welke principes van goed bestuur moeten ons daarbij leiden?

De combinatie van instituties, regels, normen en structuren van een land maken samen het maatschappelijke model uit. De overheid vormt daar een belangrijk onderdeel van, maar absoluut niet het enige. Nu maatschappelijke en technologische evoluties de grens tussen overheid en markt doen verschuiven, is de uitdaging meer dan ooit om een nieuw evenwicht te vinden, weg van het staatskapitalisme en het marktfundamentalisme, naar complementaire rollen voor de overheid en de markt.

Ivan Van de Cloot gaat op zoek naar de kenmerken van een dynamische maatschappij, die niet in de eerste plaats in dienst staat van gevestigde belangen, maar wel een continue vernieuwing van het economisch weefsel faciliteert. Het is belangrijk voldoende ruimte te laten voor de civiele maatschappij die de vitaliteit bevat om als cement voor het sociale weefsel te functioneren, en waarbij ook genoeg beroep gedaan kan worden op gemeenschapswerking en de eigen verantwoordelijkheid.

De auteur houdt een pleidooi voor een overheid die opereert vanuit een vertrouwen in de eigen burgers en ondernemingen, en die zich focust op de waardevolle taken die de markt of het private initiatief niet realiseren. Die overheid moet performant zijn in haar werking en haar verantwoordelijkheid systemisch verknopen met rekenschap.

Markten kunnen falen, net zoals overheden dat kunnen. Een land kan zich met goed bestuur, zowel binnen de overheid als de markt, echter onderscheiden. Het is dus in het belang van onze algemene welvaart om het beste van beide werelden te maken.

⊕ Eerste hulp bij burn-out

Geen enkele aandoening kreeg de voorbije jaren zo veel aandacht als burn-out...

Maar wat houdt burn-out precies in? Hoe ontstaat het? Wat moet je doen - op persoonlijk en administratief vlak - als je kopje-onder gaat?

En vooral: hoe kan je dat voorkomen?

Job-at maakte er een brochure over die je hier kunt downloaden:

Eerste hulp bij burn-out: [een praktische gids](#)

⊕ De strijd tegen seksueel geweld

“Geweld tegen vrouwen is niet alleen in België een ernstig probleem. Wereldwijd moeten we miljoenen meisjes en vrouwen beschermen tegen dit gevaar. Zeker in tijden van coronacrisis”, zegt Heidy Rombouts, Nationaal Directeur bij Plan International België in Knack. Op de Internationale Dag voor de Uitbanning van Geweld tegen Vrouwen vraagt zij meer aandacht voor dit wereldwijde probleem.

Het probleem op eigen bodem

In eigen land krijgt geweld tegen vrouwen gelukkig steeds meer aandacht. Sinds de start van de coronapandemie werd er meermaals bericht over de toename in huiselijk geweld dat voornamelijk gericht is tegen vrouwen. Verschillende vrouwen getuigden moedig over hun ervaringen met seksueel geweld, waar media en politiek terecht op reageerden.

Voor de minder zichtbare vormen van geweld is het een ander verhaal. Ons onderzoek toonde aan dat 9 op de 10 Belgische meisjes al te maken kreeg met seksuele intimidatie op straat. Zij worden ongewenst lastiggevallen, maar vinden vaak geen gehoor. "Het is moeilijk voor meisjes om over seksuele intimidatie te praten. Het lijkt niet belangrijk: fysiek is er niets gebeurd", vertelt een van de jonge vrouwen die we interviewden. Ook online neemt agressie toe: meer dan 60.000 mensen wereldwijd ondertekenden Plan's petitie aan giganten als Facebook en Twitter om online intimidatie dringend een halt toe te roepen.

Politici voelen dat het hoog tijd is voor actie. Zuhail Demir en Vincent Van Quickenborne gaven de voorbije weken aan dat ze van de strijd tegen seksueel geweld een prioriteit zullen maken. Een positieve evolutie die ik alleen maar kan aanmoedigen en ik kijk dan ook uit naar concrete acties. Dit geweld stopt echter niet aan onze landsgrenzen.

In onze partnerlanden ontvangt Plan International bijvoorbeeld meer verhalen van vrouwelijke genitale verminking sinds de start van de coronacrisis. Hoewel de oorzaken complex zijn, draagt de schoolsluiting hier zeker aan bij: daar waar leerkrachten eerst een oogje in het zeil hielden, verdwijnen meisjes nu sneller van de radar en worden ze vervolgens besneden.

In Somalië maken besnidders misbruik van de schoolsluitingen en de economische crisis om van deur tot deur ouders te overtuigen om hun dochters te onderwerpen aan genitale verminking. Ook in landen zoals Kenia en Burkina Faso neemt het aantal gevallen toe. Nu al lopen zo'n drie miljoen meisjes jaarlijks het risico op genitale verminking, verwacht wordt dat daar elk jaar enkele honderdduizenden bijkomen door deze crisis.

Ook kindhuwelijken komen opnieuw vaker voor. "Dingen zijn voor mij erg ongemakkelijk geworden sinds het begin van de noodtoestand. Het is vreselijk om de hele dag thuis te zijn bij mijn familie, want ze dwingen mij om te trouwen", getuigt een meisje uit Mozambique aan Plan. Door de crisis wordt de financiële druk op gezinnen enorm en zien ze soms geen andere uitweg dan hun dochter uit te huwelijken. Daardoor moeten ze een mond minder voeden en hopen ze op een bruidsschat om hun grote noden op te vangen.

Hoewel kindhuwelijken bijna overal bij wet verboden zijn, vinden ze nog elke dag plaats. Jaarlijks worden al zo'n twaalf miljoen meisjes uitgehuwelijkt, daar zouden door COVID-19 elk jaar een miljoen meisjes bijkomen. We moeten dit onrecht een halt toeroepen en mogen de geboekte vooruitgang van de voorbije decennia niet verloren laten gaan.

Diepgewortelde genderongelijkheid en schadelijke sociale normen liggen aan de basis van het geweld

Geweld tegen vrouwen is dus niet alleen in België een probleem. Ik roep onze Belgische politici op om ook de internationale solidariteit steeds in het vizier te houden. Sterker nog, er is nu meer dan ooit investering nodig. Door internationale projecten te financieren, kunnen we kindhuwelijken, genitale verminking en andere vormen van geweld een halt toeroepen. Het regeerakkoord belooft meer investeringen in internationale samenwerking en dat is een goed begin. Die woorden moeten nu in daden worden omgezet: omdat miljoenen meisjes en vrouwen wereldwijd het recht hebben om te leven zonder angst voor geweld. Bron: Knack

⊕ Positieve werkstraf

Voor mensen die zich asociaal gedragen binnen de maatschappij zijn er nieuwe voorstellen van werkstraf. De gemeente opkuisen, graffiti verwijderen of maaltijden uitdelen aan daklozen: het is een kleine greep uit de bestaande werkstraffen.

Vlaams Justitieminister Zuhair Demir (N-VA), die bevoegd is voor het voorzien en opvolgen van werkstraffen, wil hen nu ook inschakelen om extra bos te planten, in samenwerking met het Vlaamse agentschap Natuur en Bos om Vlaanderen bosrijker te maken.

En zoals alles in het jaar 2020 heeft ook het coronavirus daar iets mee te maken. Door het verplicht telewerken en vaak een minimumbezetting op de werkvloer daalden tijdens de eerste lockdown het aantal prestatieplekken voor werkstraffen gigantisch. In april werden daarom slechts 97 werkstraffen voltooid. En dus zocht de minister naar een coronaproof alternatief: bomen planten in de natuur.

"Er mag geen straffeloosheid zijn. Alle werkstraffen moeten uitgevoerd worden. Daarom gaan we 46 extra werkgestraften inzetten om Vlaanderen te bebossen", zegt Demir. De minister heeft bovendien aan alle probatiecommissies gevraagd om de uitvoeringstermijn van de werkstraffen te verlengen, zodat alle straffen effectief uitgevoerd kunnen worden.

Het idee voor dat bebossingsplan haalde Demir waarschijnlijk bij haar andere bevoegdheid, Omgeving en Leefmilieu. In die hoedanigheid moet ze tegen 2024 dan ook 4.000 hectare bos bijplanten, iets wat niet echt van een leien dakje loopt: in oktober haalde Demir haar portemonnee boven om wat dichterbij dat doel te komen.

Met het project slaat ze dus twee vliegen in één klap. "Door de coronacrisis konden heel wat plantacties niet doorgaan, maar op een of andere manier moeten die bomen dit jaar wel nog geplant worden. We zitten dus met een personeelstekort, een gat dat opgevuld kan worden met de taakgestraften. Als het meevalt, kan het structureel worden", zegt Natuur en Bos. Groene vingers hebben is wenselijk, maar geen must. "De werkgestraften zullen simpele opdrachten krijgen. Niemand zal met een boomzaag in een hoge boom moeten kruipen."

Is bomen planten als werkstraf niet wat vreemd? "Het palet van werkstraffen is sowieso heel divers. Werken bij de gemeentelijke groendienst behoort daar bijvoorbeeld ook bij", zegt professor

Strafprocesrecht Joachim Meese (UA). “Maar ik vraag me af of rechters deze werkstraf in de toekomst vaak gaan toekennen. De rechter kiest meestal een taak die gelinkt is aan de gepleegde feiten. Denk maar: graffiti verwijderen bij vandalisme. Een werkstraf heeft dan ook als doel om tot inzicht te komen.”

Neutr-On steunt dit initiatief.

⊕ Havenarbeiders en drugsmokkel

De Antwerpse haven is een grote logistieke speler in de internationale handel. Ze is centraal gelegen binnen Europa, en heeft verbindingen wereldwijd. Jammer genoeg vinden naast de gewone handelaars ook criminele organisaties de weg naar onze haven. Haar ligging, omvang en de gevoelige verbindingen met Zuid-Amerika maken haar helaas aantrekkelijk voor de internationale drugshandel

De drugs worden tussen verschillende soorten goederen de haven binnengesmokkeld. Om hen hierbij te helpen, zoeken drugscriminelen handlangers in elke schakel van de logistieke keten. Of je nu havenarbeider, bediende, manager of techniker bent: ook jij kan benaderd worden. Het is belangrijk dat je hiervoor alert bent en op de juiste manier reageert.

Om onder de aandacht te brengen wat de gevolgen zijn van zo'n samenwerking met drugscriminelen, werd het initiatief “Snel bijverdienen” opgezet door Ceba, in samenwerking met Alfaport VOKA en het Gemeenschappelijk Vakbondsfront Haven van Antwerpen. Dit initiatief kadert in de campagne ‘Onze Haven Drugsvrij’.

Laat je niet verleiden om mee te doen aan de drugstrafiek in de haven, want dat loopt altijd slecht af. Dat is de centrale boodschap van een filmpje dat Ceba, de koepelorganisatie van havenbedrijven, online heeft gezet.

In het filmpje laat een havenwerknemer zich verleiden om mee te doen, omdat hij op die manier snel veel geld kan verdienen. Maar hij eindigt met vier jaar cel, speelt zijn erkenning als havenarbeider kwijt en moet een riant schadevergoeding betalen, waardoor hij zijn huis te koop moet zetten.

“We hebben dit verhaal samen met de politie uitgewerkt. Het is een heel realistisch scenario”, zegt Yann Pauwels, woordvoerder van Ceba. [Op de site van CEPA vind je het filmpje.](#)

Drugs maken veel kapot, begin er niet mee.

www.antipestteam.be

Prettige feestdagen

De leden die hun bijdrage jaarlijks betalen,
Worden vriendelijk verzocht dat rond de jaarwisseling
te doen. Dank voor uw vertrouwen en steun.

*Prettige
feestdagen*

hou het veilig

Voor alle verdere informatie, zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Stuur deze Nieuwsbrief verder naar familie, vrienden en kennissen, a.u.b.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen kan zich, op eenvoudig verzoek,
uitschrijven via neutron.vakbond@skynet.be